

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 pett
Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst Din 3.—, večji inserati pett
vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod«
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta,
telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65,
podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

SPOMENICA MALE ANTANTE ZA WASHINGTON

Mala antanta bo skupno s Poljsko izročila v Washingtonu obširno spomenico, v kateri bo pojasnila svoje stališče

Washington, 25. aprila. AA. Vzpo-
redno z razgovori med Rooseveltom, Ma-
cdonaldom in Herriotom so se sestali tu-
di tukajšnji zastopniki držav Male ante-
tante in Poljske. Posebne sestanke bodo
imeli vsak dan. Poljski poslanik Patek
bo v imenu nedavno v Bukarešti usta-
novljenega bloka agrarnih držav predlo-
žil ameriškemu zunanjemu ministrstvu
obširno, utemeljeno spomenico. Vsebinska
spomenice še ni znana. Verjetno pa je,
da bodo prizadele države zahtevale zase
preferenčne pogodbe.

Dodaj ameriško zunanje ministrstvo
še ni vprašalo zastopnikov držav Male
antante, da pojasnijo svoja stališča.
Verjetno je, da se bo to zgodilo med
Herriotovim odhodom in prihodom ita-
lijskega finančnega ministra Guida
Junga. Tedaj bodo pozvani zastopniki
Čehoslovake, Rumunije, Jugoslavije in
Poljske, da pojasnijo svoja stališča.

Razgovori v Washingtonu

Washington, 25. aprila. Predsednik Ro-
osevelt in Macdonald sta izdala skupen ko-
muniké o doseganih razgovorih v Washing-
tonu. Komuniké poudarja, da so se razgo-
vori nanašali na vse probleme, s katerimi
se bo bavila svetovna gospodarska konfe-
renca. Macdonald in Roosevelt sta imela
tudi razgovore s strokovnjaki. Rezultat
sprejetih sklepov je nad vse zadovoljiv.
Razgovori so se v glavnem nanašali na nivo-
cen, na politiko carinskih barjer, na valutni
in devizni problem, na vprašanje srebra, na
ukinitve trgovinskih omejitev in slične

probleme, ki so v zvezi s sanacijo svetov-
nega gospodarstva. Razgovorov se je udele-
ževal tudi Herriot. Odhajajoč iz Bele hiše,
je Herriot novinarjem izjavil, da ga je pr-
vi sestanek s predsednikom Rooseveltom
očaral. Roosevelt ima sestavljene že obšir-
ne predloge in načrte, ki bodo sedaj pred-
met nadaljnjih razgovorov in pogajanj. Ame-
riški predsednik je pokazal popolno raz-
umevanje za francosko stališče in probleme
Francije in Herriot upa, da bo lahko dosegel
sporazum v vseh vprašanih, ki so na dnev-
nem redu.

Stabilizacija funta in dolarja

Washington, 25. aprila. s. V dobro po-
učeni politični krogi se zatrjuje, da sta
se predsednik Roosevelt in ministrski pred-
sednik Macdonald v načelu sporazumela
glede stabilizacijskega kurza dolarja in
funta. Angliški funt naj bi se stabiliziral
po 3.50 dolarja, dolar pa po 85 zlatih cen-
tov.

V Nemčiji se vznemirjajo

Berlin, 25. aprila. g. Hugenbergova
»Nachttaube« poroča, da se je pri po-
litičnih pogajanjih v Washingtonu razpra-
vljalo pred vsem o razorožitvenem vpraša-
nju in pogodbi med tremi državami. List
zahteva, naj bi državna vlada skušala do-
seči, da bi se po nemškem poslaniku v
Washingtonu udeležila teh pogajanj tudi
Nemčija. Ne Francija, temveč Nemčija
potrebuje varnost in podpore kot edina
država na svetu, ki ljubi mir proti zelo

oboroženim državam predvsem proti Fran-
ciji in njenim zaveznikom.

Priprave za sklicanje gospodarske konference

Zeneva, 25. aprila. g. Tajništvo Društva
narodov sporoča, da se bo organizacijski
odbor svetovne gospodarske konference
sestal dne 29. aprila v Londonu. Predsed-
stvo na tej seji bo vodil sir John Simon.
V glavnem se bo na tej seji razpravljalo o
določitvi datuma za sestanek svetovne go-
spodarske konference. V krogih Društva
narodov so zaradi ameriških valutnih vpra-
šanj opustili vsako uganbo o tem ter-
minu.

Tudi Kanada ukinila zlati standard

Ottawa, 25. aprila. S sklepom kanadske
vlade je bil z večeršnjim dnevom ukinjen
zlati standard za kanadeški dolar. Finančni
minister Rhodes je v zvezi s tem izjavil,
da je to neizogibna posledica padca ameriške-
ga dolarja, s katerim je kanadeški dolar tes-
no povezan.

Čehoslovaška krona neprižadeta

Praga, 25. aprila. Včeraj se je vršila se-
ja bančnega sveta čehoslovaške Narodne
banke. Predloženo poročilo ugotavlja, da je
gospodarski položaj ČSR slej ko prej teža-
ven, da pa padec dolarja ni vplival na če-
škoslovaško valuto, ki je slej ko prej čvr-
sta in stabilna.

Podpora banovine za pogo- relce v Rogaći

Ljubljana, 25. aprila. AA. G. ban-
dravske banovine dr. Marušić je naklonil
kot prvo pomoč za pogorelece v Rogaći
iz sredstev banovine 15.000 Din.

Proces proti češkim fašistom

Brno, 25. aprila. s. Pred državnim so-
diščem se je pričela včeraj razprava proti
28 članom češke fašistične stranke, ki so
ponoči 22. januarja v židenicah pri Brnu
izvršile znani napad na vojašnico pehotne-
ga polka. pri čemer so bili takrat en vojak
hudo, dva pa lahko ranjena, izmed napa-
dalcev pa eden ubit in dva ranjena. Glav-
ni obtoženci so: 30letni rezervni nadporoč-
nik Kobzinek, 41letni bivši poslanec Gajdl
in njegov 21letni nečak. Obtožnica se gla-
si na zločin upora, javnega nasilstva, ro-
pa, zavražanja k vojaškim zločinom in za-
rote proti republiki. Istočasno se bo vršila
tudi razprava proti ritmojstru Pesaku in
Jakobu zaradi zločina zarote proti repu-
blici.

Pogajanja za avstrijski konkordat

Rim, 25. aprila. g. Pogajanja med Av-
strijo in Vatikanom za zaključitev kon-
kordata naj bi sprevela s sveta zelo za-
pletene verske probleme, ki so ostali za-
radi teritorialnih izpremenil po svetovni
vojni nereseni. Novi konkordat bo, kakor
zatrjujejo v vatikanskih krogih, upošteval
vse potrebe nove dobe. Nova pogodba bo
dala katoliški cerkvi v Avstriji svobodo,
ki ji pripada v tradicionalni katoliški dr-
žavi, na drugi strani pa bo odstranila
ostanke tako zvanega ložefizma, ki je imel
mnogo let v Avstriji škodljive posledice.
Po informacijah »Popolo d'Italia« so po-
gajanja v Vatikanu znatno napredovala,
in sicer deloma po zaslugi razgovorov
zveznega kancelarja dr. Dollfusa v dr-
žavnem tajništvu Vatikana, deloma pa za-
radi oslabljenja avstrijske socialne demo-
kracije, ki se je doslej upirala sklenitvi
konkordata. Kakor stoji stvari sedaj, se
lahko smatra, da je konkordat sklenjena
stvar.

»Bog hoče borbo«

Berlin, 25. aprila. AA. Včeraj so berlin-
ski napadalmi oddelki proslavili v Cariber-
gu obletnico izročitve prvega prapora. Ta
proslava se je leta 1923 izvršila ponoči v
neki kleti. Včerašnja proslava je bila zelo
svečana. Nekaj pastora je ta prapor, ki no-
si napis »Bog hoče borbo«, svečano bla-
goslovil. Proslavi so prisostvovali nacio-
nalni socialistični napadalmi oddelki, oddel-
ki Stahlhelma in vojske. Godba je igrala
nemško in Hitlerjevo himno.

Proces proti dr. Mačku

**Dr. Maček priznava narodno in državno edinstvo kot
izvršeno dejstvo in skuša omiliti svoje piktacije —
Sodba bo objavljena jutri ali pojutrišnjem**

Beograd, 25. aprila. Proces proti dr.
Mačku pred državnim sodiščem za zaščito
države je bil danes dopolnjen zaključem.
Po prečitaniu obtožnice je bil včeraj zasli-
šan obtoženi dr. Maček. Dočim je dr. Ma-
ček v začetku preiskave odklanjal vsak od-
govor o ciljih zagreških piktacij, je
pozneje svojo taktiko izpremenil in podal
obširne izjave o svojih političnih ciljih,
priznavaajo, da je šla vsa akcija za tem,
da se izpremeni sedanji državni red. Na
samem procesu je svoje prvotne izjave sku-
šal na vse načine omiliti ter je svečano iz-
javil, da priznava narodno zedinjenje kot
izvršeno dejstvo, o čemer sploh ne more
biti več govora. Zagreške piktacije je
skušal omiliti s tem, da je trdil, da nihče
ni mislil na izpremembo sedanjih državnih
meja ter da je bilo vračanje na stanje iz
leta 1918 misljeno samo idejno. Izjave, ki
jih je dajal inozemskim novinarjem in ki
so neprijeteljem naše države dale povod za
silno propagando proti naši državi, skuša
dr. Maček omiliti, češ da so netočno repro-
ducirane in deloma izpremenjene. Na
opombo državnega tožilca, zakaj vendar

tega ni takoj demantiral in poslal dotičnim
listom popravek, se je dr. Maček izgovoril,
da ne zna francoski in angleški.

Na današnji razpravi je sodišče najprvo
objavilo sklep, s katerim sprejema zahte-
vo državnega tožilca, da se kot dokazni
materijal prečitajo nekateri članki in iz-
jave dr. Mačka v inozemskih listih, dočim
je sodišče predloge zagovornika glede za-
slišanja novih prič odklonilo, ker so pred-
lagane priče za ta proces deloma brezpo-
membne, deloma pa so bile zaslišane že v
preiskavi in so vse te zadeve dovolj raz-
jasnjene. Nato se je nadaljevalo čitanje
obtožnega gradiva, raznih člankov, izjav,
izpovedi prič in obtoženca v preiskavi itd.
Ob 10. je bilo dokazno postopanje zaklju-
čeno, nakar sta po kratkem odmoru go-
vorila najprvo namestnik državnega tožilca
dr. Marokino, nato pa zagovornik obtože-
ca dr. Kostić, ki ob uri, ko to poročamo,
še govori. Ob koncu bo podal svojo
obrambno izjavo še obtoženi dr. Maček.
Sodba bo razglašena najbrže v četrtek ali
petek popoldne.

Vincenc Ranzinger umrl

Ljubljana, 25. aprila.
Danes je preminul na Dnaju v starosti
77 let dolgoletni rudarski upravni svetnik
g. Vincenc Ranzinger. Pokojni je bil na
glasu kot priznan strokovnjak v rudniški
zadevah. Rojen je bil 1. 1855 v Kočevju,
gimnazij je dovršil v Ljubljani, montani-
stično visoko šolo pa v Leobnu, na kar je
kot mlad inženjer takoj pristopil k TPD.
kjer je ostal do svoje smrti. Mnogo je pri-
pomogel k tehnični izpopolnitvi rudnikov
TPD in so se zlasti vse instalacije izvršile
pod njegovim vodstvom in v njegovo inici-
jativo. Od leta 1906 je bil član upravnega
sveta.

Blagopokojni zapušča vdovo in sina.
Njegova prerano umrla hčerka je bila prva
soproga generalnega razmatelja TPD g. Ri-
harda Skibca. Ohranimo mu časten spomin!

Jubilej Glasbene Ma- tice v Novem mestu

Novo mesto, 24. aprila.
Proslava 10 letnice novomeške podruž-
nice Glasbene Matice se je vršila v soboto
v veliki dvorani Sokolskega doma ob sploš-
ni pozornosti občinstva, ki je napolnilo dvo-
rano, izkazujoč s tem svoje simpatije glas-
benemu zavodu in njegovemu kulturnemu
stremljenju. Z resničnim veseljem lahko
ugotovimo, da je dosegla proslava popoln
uspeh. Na sporedu: Uvodoma Griegova ba-
se. »Preludij« samostanski vrstici opus 20 za
ženski zbor z orkestrom in sopran in alti-
soli. Resignacija mladega dekleta na življe-
nje. Efektna skladba nordijskega mojstra,
zelo dobro intepretirana po obeh solistkah
gospo Zure - Vrskovi in Golob-Bernetovi,
po svezem ženskem zboru in orkestru. Zela
je buren aplavz. Koncentrirana je bila se-
veda pozornost na glavno točko: Viljema
Blodeka komično epéro enednejanko »V Vod-
njaku«. Omenjamo, da je to prvi primer
operne izvedbe v Novem mestu. Delo samo
je nad vse efektivno, živ, neizkrčen vir kipeče
melodijoznosti in glasbene invencije, da ni
čuda, da je še danes po skoro 60 letih svo-
jega postanka še vedno priljubljena pro-
gramna točka. Opera je užejala. Peetra glas-
ba, bujne melodije, izklesana izvedba v so-
listnih partij v polno donečem zboru in
izvrstno uigranem orkestru vse to je pri-
pomoglo operi do zasluznega uspeha. Pred
vsem odkritosrčno polno priznanje vrli
iniciatorji priredbe, dirigentki in vodeči uč-
teljici zavoda gđ. Zori Ropasovi, ki je
oskrbela z neobičajno energijo in največjo
požrtvovalnostjo po večmesečnem skrbnem
in po razmerah trudopolnem delu z zborom,
orkestrom in s solisti celotni študij in ustva-
rila vzorno prireditev. Solisti so bili na vi-
šku, glasbeno in igralsko. Družestna gđ.
Marjanca Kastelčeva v vlogi Lidunke po-
dala je s svojim zvočnim sopranom, ob čis-
ti intonaciji, jasni vokalizaciji in v dvor-
šeno igro izvrstno kreacijo. Vedeževalka
Veruna v zasedbi gosta operne pevke gospo
Golob - Bernetove je imela v petji in igri
format umetniške dovršenosti in je stala na
odlični višini. Njen glas je zvenel kot bron.
Simpatični tenor g. Joško Segedina v vlogi
Vojteha je bil polno doneč, v višini blesteč,
obvladujoč z lahkim orkestrom. Pridružil se
jim je v harmonično celoto masivni bas g.
Dušana Udermana v svoji glasovno za basi-
sta dokaj težki komični vlogi vdovca Jane-
ka. Moška solista, oba v najboljši formi, sta
izvrstno tekmovala z damama tudi igralsko.
Samospeli, dueti, tercet in četverspevi so
bili vzorno podani. Zbori agilni sodrudniki
solistov, izborna razpoloženi, izvrstno na-
študirani in prekipeljavajoči v bujnem melo-
dičnem razkošju. Posebna pohvala pa še
ženskemu zboru, ki je svedočil izredno

čvrst glasovni material. Orkester je bil za
to priliko izredno pomnožen, Donel je so-
no in polno zasnošen v samostojnem pred-
vajanju, diskreten v vlogi spremljevalca, v
celoti odlični korpus. Scenična režija je
bila v skrbnih rokah g. Joška Pavčiča.
Bilo je viliko burnega ploskanja in za-
služenih prisrčnih akklamacij pri odprti aca-
ni in ob koncu, posameznim solistom, pa lu-
di zboru in orkestru. Dirigentki gđ. Ropa-
sovi je bil poklonjen lovovr venec, njej in
vsem sodelujočim solistom tudi cvetje. Bil
je res užitek za sree, uho in oko. Ilekone
čestitamo Glasbeni Matici k desetletnemu
slavju.
Celotna prireditev se ponovi v nedeljo
30. t. m. ob 15. uri. Vsem prijateljem zavo-
da in ljubiteljem glasbe velja vabilo k re-
prizi. Obeta se vam izreden užitek.
Vstopnice v predprodaji v trgovini Košič.

Vandalizma še ne bo konec

Ljubljana, 25. aprila.
Komaj je občina objavila v listih poziv
na prebivalstvo, naj čuva nasade in parke,
ki jih občina s tolikimi stroški vzdržuje, in
posvarila brezvestneže, da bo vsakdo, ki
ga zalote pri vandalizmu, obetno kazno-
van, že se je pokazalo, da vandalizma še
ne bo konec. Vsi opomini in svarila so ka-
kor bob ob steno in vse kaže, da bodo res
potrebne drakonične kazni, če hodo na-
še parke in nasade obvarovati splošnega
opustošenja.

Včeraj je namreč policija zopet preje-
la dve prijavi o pustošenju javnih naprav.
Gospa Drenikova je dala na vrhu Rožnika
napraviti napisno tablo, ki jo je veljala
200 Din. Tablo so pa včeraj ponoči brez-
vestni pobalini odtrgali in odnesli.
Se večjo škodo so pa povzročili nezna-
ni tatovi mestni občini v njeni drevesnici.
Ravnatelj mestnih nasadov, g. Lap, je pri-
javil, da je bilo zadnje čase iz skladišča
mestne vrtnarje v Tivoliju ukradenih 300
korenin neke redke cvetlice, vrednih 3000
dinarjev, iz gredic pa mu je bilo ukrade-
nih 200 cvetočih japonskih cvetlic, vrednih
200 Din. Že lani mu je nekdo v nasadih
ukradel 5 do 6 kaktjev v vrednosti 500 di-
narjev. Skupna škoda znaša torej 3700 di-
narjev.

V zvezi s tem objavlja policijska upra-
va, da bo vsakdo, ki bo zasaden pri tatvni
cvetlic in drugih rastlin ali pa pri pustoše-
nju nasadov in parkov tako obetno kaz-
novan, da bo to pomnil za vedno. Njegovo
ime bo tudi objavljeno v vseh dnevnikih.

Kuga na Kitajskem

Kanton, 25. aprila. g. V okraju Tingnan
v provinci Kwantung je izbruhnila kuga, ki
je zahtevala do sedaj 150 smrtnih žrtev.
Oblastva so ukrenila vse potrebno, da pre-
preči širjenje te epidemije.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 2305.40—2316.76,
Berlin 1314.03—1324.83, Bruselj 799.68 do
803.62, Curih 1108.35—1113.85, London
200.36—202.46, New York 5130.48 do
5158.74, Pariz 225.88—227, Praga 170.90 do
171.76, Trst 297.68—300.63, Avstrijski šiling
v privatnem kliringu 8.30—8.50.
INOZEMSKA BORZE.
Curih: Pariz 20.38, London 18.15,
New York 465, Bruselj 72.15, Milan 26.90,
Madrid 44.50, Amsterdam 208, Berlin 118.75,
Dunaj 73—55.50, Praga 15.42, Varšava 56,
Bukarešta 3.08.

Bivši grški kralj se pripravlja na povratek?

**Senzacionalna izjava bivšega grškega kralja Jurijá, ki
pričakuje, da ga bo grški narod kmalu pozval nazaj**

Atene, 25. aprila. Ogromno senzaci-
jo v vseh političnih krogih je izzvala iz-
java, ki jo je podal v Rimu mudeči se
bivši grški kralj Jurij in ki jo ponatis-
kujejo tudi današnji grški listi. Prvič po
svojem odstopu se je bivši grški kralj
v svoji izjavi dotaknil vprašanja povrat-
ka na grški prestol ter pravi med dru-
gim:

Trdno sem prepričan, da bom ponov-
no pozvan na grški prestol. V Grčiji
pravijo, da sem dezertiral. To pa ni to-
čno, nasprotno, bil sem prisiljen odpove-
dati se prestolu. Ničesar si ne želim
bolj, kakor da zopet zasedem grški pre-
stol in da čelo grškega naroda ter upam,
da bo grški narod kmalu uvidel, kako

zelo mu je potreben kralj. Svet več ne
veruje, da bi mogel republikanski režim
prinesiti rešitev vseh sedanjih težkoč.
Dogodki zadnjih mesecev v Grčiji jasno
kažejo, da tako ne gre več dalje. Čakam,
da pride moja ura, čakam v trdnem pre-
pričanju, da me bo grški narod sam po-
zval, naj zopet vzamem oblast v svoje
roke.

V grških političnih krogih so mne-
nja, da so grški monarhisti pripravili
bivšega grškega kralja do te izjave, ho-
teč na ta način dati svoji akciji novega
impulza. V vladnih krogih so zelo re-
zervirani ter odklanjajo v zvezi s tem
vsako pojasnilo.

Veliki manevri francoske mornarice

Pariz, 25. aprila. V pretekli noči sta od-
puli dve francoski flotilji pod vodstvom
poveljnika ladije »Jean Bard« iz Toulou-
sea, da se udeležita velikih mornarških ma-
nevrov, ki se bodo letos vršili v višini Bi-
zerte v Alžirju. Vsega se bo udeležilo ma-
nevrov 40 edinic z 10.000 mož posadke. Po
končanih manevrih bodo odšle flotilje na
krožne vožnje na Madeiro, Barcelono, Ali-
cante in Kantageno.

Tudi italijanski židje protestirajo

Rim, 25. aprila. Ministrski predsednik
Mussolini je danes popoldne sprejel vr-
hovnega rabinarja dr. Angela Sacerdotija,
ki mu je v imenu italijanske židovske ver-
ske zajednice izrazil svoje vznemirjenje
zaradi preganjanja židov v Nemčiji ter iz-
ročil protestno resolucijo s prošnjo, naj se
tudi Mussolini zavzame za to, da bo prega-
njanje židov prenehalo. Mussolini je rabi-
narja tolažil, češ, da se bodo razmere v
Nemčiji kmalu zopet normalizirale in da
bo potem prenehalo tudi preganjanje ži-
dov.

Največji vodovod na Balkanu

Sofija, 25. aprila. AA. Bolgarska brzo-
javna agencija poroča: Včeraj so svečano
posvetili novi vodovod, ki bo Sofijo oskr-
boval z vodo z Rile. Ta vodovod je naj-
večji na Balkanu; dolg je 68 km, od tega je
16 km predorov. Celotni stroški pri grad-
bi tega vodovoda so znašali 740 milijonov
levov. Dolak so ga 7 let.

Hitlerjevsko hujskanje v Rumuniji

Bukarešta, 25. aprila. g. Kakor poročajo
listi iz Cernovic, so se v Bukovini združile
nemške narodno socialistične organizacije
s tako zvano železno gardo in sklenile 10-
dnevni boj kot židov. Z izvedbo tega boji-
kota je bil poverjen poseben odbor. Ob-
lastva so ukrenila potrebno, da se onemo-
gajo protizidovska gonja. V Cernovicah iz-
hajajoči narodno socialistični list »Der
Soherfichthtze« je bil zaplenjen. Vlada iz-
javlja, da ne bo trpela protizidovske gonje.
Pa nalogu notranjega ministristva je bila si-
noči zvedena v društvenih prostorih Cuze-
ve etranke hiša preiskava, pri čemer je po-
licija našla mnogo obremenilnega gradiva.
Blizu Kimpolunga so prijeli nekega nem-
škega narodnega socialistu s uniformo. Vče-
raj je prišlo v Jassyu do izgovorov med obe-
ma protizidovskima kriloma, pri čemer je
bilo več oseb ranjenih. Policija je izvr-
šila številne aretacije.

Kako se godi angleškimi inženjerjem

Moskva, 25. aprila. AA. Zastopnik an-
gleškega poslanistva je obiskal inž. Thor-
tona in Macdonalda in ju našel pri naj-
boljšem zdravju. Oba uživata prednostne
prave v neki bolnišnici sobi. Zahtevala
sta le revije in časopise.

London, 25. aprila. AA. Inženjerji Monk-
house, Nordwall, Chushny in Gregory, ki
so bili zapleteni v moskovski vojniški
proces, so davi odšli v zunanje ministrstvo,
kjer so jih sprejeli zunanji minister sir
John Simon. angleški poslanik v Moskvi
Edmond Ovey in višji uradni ministristva.

Težnje in zahteve zasebnih nameščencev

Redni letni občni zbor Društva zasebnih in avtonomnih nameščencev

Ljubljana, 25. aprila.

Zasebni in avtonomni nameščenci imajo v Ljubljani močno organizirano, Društvo zasebnih in avtonomnih nameščencev, ki dobro zastopa njihove interese, a se je še niso dovolj trdno odelili in ne vedo dovolj ceniti njenega dela. V društvu je voljenih okrog 200 članov, v Ljubljani je približno 500 zasebnih nameščencev, torej 300 jih še ni organiziranih v svoji stanovski organizaciji. Sinoči je imelo DZAN redni letni občni zbor v predavalnici Delavske zbornice, ki bi bil dovolj dobro obiskan, čeprav je bil mali prostor dobro zasaden.

Društveni predsednik g. J. Zemljič je otvoril zborovanje z nagovorom, naglašajoč, da se zasebni nameščenci mnogo premalo brigajo za svoje stanovske zadeve, od katerih zavse njihova eksistenca vprašajo. Zato je pa s tem večjim veseljem pozdravil prisotne zborovalce in posebej zastopnike korporacij in ustanov, ki so za nameščence izrednega pomena: podnajatelja Pokojninskega zavoda g. dr. Vrančiča, namestnika bolniške blaginje TBPD g. Podgorščaka, referenta za nameščence v Delavski zbornici g. Ivana Tavčarja in zastopnika Zveze društev privatnih nameščencev g. dr. Kötla.

Iz predsedniškega poročila je prvotno zvezel pesimizem, vendar delo društva dokazuje, da je stanovska organizacija zasebnih nameščencev močna kljub malomernosti nameščencev. Seveda bi bilo društvo še mnogo močnejše, če bi se ga nameščenci odelili, kot bi bila njihova dolžnost. Naloga društva samega na sebi ni toliko delati povsem samostojno v stanovskem pogledu, ker je vključeno v Zvezi društev privatnih nameščencev, ki vodi vse stanovske akcije; ter zastopa nameščence v socialnih ustanovah, pobudo zvezi pa mora dati predvsem društvo. ZDPA ima 28 edicij, ki je razporejena po vseh krajih dravske banovine. Poleg tega tvornjo močno strokovno zvezo nameščencev in delavstva nameščenske organizacije, Narodna strokovna zveza, UJZB in grafična organizacija alko zvani Strokovi svet, v katerem ima nameščenec močno zaslobo.

Društvo se bori predvsem za razširjanje pokojninskega zavarovanja na vso državo, za avtonomno svoje bolniške blaginje, strem, da bodo pri volitvah v Delavsko zbornico, ki bi naj bile čim prej, izvoljeni zastopniki privatnih nameščencev in primeren razumenju. Zasebni nameščenci se morajo tudi pripravljati na volitve zastopstva v Pokojninski zavod, ki bodo najbrž v septembru. Odbor je stremel v preteklim poslovnem letu, da bi se članstvo pomnožilo in zlasti da bi se osnovali osek nameščencev papirniške in knjigotiske stroke, vendar kljub vsej agiliteti v tem pogledu ni imel uspeha. Priznati pa je treba, da tudi ni brez pomena, da članstvo ni padlo v času, ko se povsod govori o stagnaciji.

Lepo sliko notranjega organizatornega delovanja društva je podal tajnik g. Kokalj. Rednih sej je bilo 11 in ena izredna, dopisov so odposlali 191, okrožnic pa skoraj 2000. Pristopilo je 30 članov, izstopilo jih je pa 28. Med člani je 14 brezposelnih. Kako nezavedni so zaseb. nameščenci, nam dokazuje indiferentnost nameščencev papirniške in knjigotiske stroke, ki jih je v Ljubljani okrog 100, a se jih je priglasilo samo 9 na poziv društva, da bi se osvojal zanje poseben osek. Prav tako so mladi tudi notarski nameščenci, ki tudi niso reagirali na društvene okrožnice.

Iz blaginjskega poročila, ki ga je podal blaginjski Likar, posnemamo, da so znašali dohodki 28.440 Din, izdatki pa 23.537 Din. Podporni fond, s epišonim društvem in podpornim fondom in s podpornimi fondii odsekov, znaša 20.097 Din.

Društvo ima 3 odseke, osek trgovskih sodelavnikov, plesni osek in osek posredniških in spedijskih nameščencev. Naloga odelov so podali obširna poročila, iz katerih je razvidno, da so bili tudi odbori odelov zelo delavni. Za trgovske sodelavnike je poročal g. Lozar. Ta osek je bil ustanovljen šele lani. V njem je že okrog 100 trgovskih sodelavnikov (v Ljubljani je okrog 500 trg. sodelavnikov). Osek si je kmalu ustanovil prostovoljni podporni fond. Razpisal je za organizacijo med trg. so-

trudniki, sotov je bila obilna, žetev pa slaba. Začet je prirejal predavanja, za katera se pa trg. pomočniki tudi niso zanimali, ter je bila prva tako slaba udeležba, da predavanja ni bilo. Priredil so tudi izlet, ki se ga je pa udeležil samo odbor. Člani plesnega odseka so bili bolj agilni, ta osek je dosegel popoln uspeh, a finančni začetek pač še ni tako sjaen, imeli so 143 Din prebitka.

Po poročilu nadzornstva in soglasno sprejetem predlogu za razrešitev je govoril g. ravatelj Podgoršek o položaju bolniške blaginje TBPD, g. I. Tavčar je spregovoril o splošnih socialnih priključkih nameščencev ter zlasti naglašal, kako izredno važne so stanovi. organizacije v političnem, socialnem in gospodarskem pogledu je zaradi tega, če se bo uvedel korporacijski sistem, da bodo po njem zastopani nameščenci v samoupravnih zastopih, socialnih ustanovah itd.; nazorno sliko Pokojninskega zavoda v gospodarskem pogledu je podal zastopnik zasebnih nameščencev v tem zavodu g. E. Lovšin, podnajatelj PZ g. dr. Vrančič je pa spregovoril o pokojninskem zavarovanju in povedal, da se je nedavno razširilo pokojninsko zavarovanje na vso državo za farmacevte. Kot zastopnik ZDPA je govoril g. dr. Kötli, vzpodbujajoč članstvo k delavnosti in stanoviki zavesti zlasti zato, da bo zasebno nameštvo dobro zastopano v stanovskih korporacijah in socialnih ustanovah, v katere bo kmalu volilo svoje zastopnike.

Soglasno je bila sprejeta resolucija, v kateri zasebni nameščenci zahtevajo:

Zakon o pokojninskem zavarovanju naj se razširi tudi na trg. sodelavnike, strojnike in zobotehnike v dravski banovini, v celoti ali vsaj postopno naj se pa razširi na vso državo za vse zasebne nameščence. Obstoječe zasebne društvene bolniške blaginje naj postanejo samostojni nosilci bolniškega in nezgodnega zavarovanja vseh zasebnih nameščencev. V dravski banovini naj opravlja to zavarovanje je trg. bolniško in podporno društvo v Ljubljani. V upravi javnih borz naj se imenujejo zastopniki nameščenskih strokovnih organizacij. Volitve v Delavsko zbornico naj se izvedejo čim prej pod nevtralnimi vodstvom, v okviru delavskih zbornic naj se pa predhodno ustanovi avtonomni nameščenski osek, dokler ne dobe nameščenci svoje zbornice. Ustanovi se naj gospodarski svet, v katerem naj bodo tudi zastopniki nameščenskih strokovnih organizacij. Z zakonom naj se določijo maksimalne plače nameščencev. Glede zaposlenja inozemskih nameščencev se naj izvede revizija, v komisiji naj bodo tudi zastopniki nameščenskih organizacij. Da se omili brezposelnost, se naj uvede 40-urni delovni teden v industrijskih, trgovskih in obrtnih poslovalnicah. Banška uprava naj izda novo naredbo o odpiranju in zapiranju trg. in obrtnih obratov v tem amisu, da se bodo upoštevale vse zahteve nameščencev glede ureditve delovnega časa. Referatom za inspekcijo dela pri banških upravah naj se utrdi njihov delokrog z ustreznimi satelitskimi za nadziranje glede točnega izpolnjevanja zakona o zaščiti delavstva, zlasti v pogledu maksimalnega delovnega časa. Iz državnih kreditov za podpiranje brezposelnosti za zaposlitev pri javnih delih naj nameščenci dobe podpore v denarju, ako jih ne morejo zaposeliti zaradi njihovega poklica. Pri izvajanju banške naredbe o podpiranju brezposelnih in pobujanju delomarnosti naj se pričnejo v osrednji odbor in obširne pomožne odbore zastopniki nameščenskih strokovnih organizacij.

V novi odbor so bili soglasno izvoljeni gg.: predsednik J. Zemljič, podpredsednik Fr. Mellitzer, tajnik P. Kokalj, blaginjski C. Likar, odborniki: L. Stamič, Fr. Japelj, E. Lozar, I. Gruden, B. Kumer, A. Burkelja, D. Pišof in A. Kobentar; namestniki: A. Čotar, J. Šafer, M. Döberlet, V. Grabnar, J. Leben, S. Vozelj in L. Oelhofer; nadzorstvo: dr. J. Kötli in C. Lampič, delegat za Zvezin odbor P. Kokalj, njegov namestnik C. Lampič in delegata za Zvezino skupščino C. Likar in P. Lozar.

Kljub obširnim referatom je občni zbor potekel kmalu pa tudi v najlepšem soglasju.

voril je še tajnik podružnice g. Markovič Ivan, na kar je predsednik NSZ g. Juvan v izklesanih besedah orisal boje za delavske pravice v minulih letih ter vzpodbujal navzoče k intenzivnemu delu za doseg delavskih pravic in boljše bodočnosti, ki pa se more doseči le v okviru velike, močne in nedeljive Jugoslavije. Govor starega borca za delavske pravice je občinstvo nagradilo z velikim odobravanjem. V imenu sreske organizacije JRKD in v imenu mestne občine je zbrano delavstvo pozdravil mestni župan g. Žabkar, ki je poudaril, da je delavstvo najboljši in najmočnejši čuv var naših nacionalnih in državnih interesov na tem koncu države.

Glasba filma „Fantom Durmitorja“

Ljubljana, 25. aprila. Jostp. S. Slavenski, najpomembnejši jugoslovanski komponist, znan po vsem svetu, je na poziv berlinske filmske družbe B. F. G. napisal glasbo k filmu „Fantom Durmitorja“, ki je prvi pomembnejši ton-film mednarodnega slovesa, ki se odigrava na jugoslovanskih tleh in ga spremlja in ilustrira jugoslovanska glasba. Na začet je bilo glasbenih točk krajših, kot je bilo prvotno namenjeno — mnogo lepe glasbe je postalo žrtve dejanja, ki so ga prirezali s škarpami.

Slavenski je napisal glasbo, ki hvira iz narodnega naprava, pa je vendar čisto drugače prirejena, nego smo je vajeni. Šest v delih povprečnih komponistov, ki se naslanjajo na folklor. Njegov orientacijski način prepevanja in muziciranja je čisto svojstven, zveni tako živno, da spomnemo

po prvih akordih mojstra eksotične melodije in harmonije, pa tudi izvrstnega po. znalca istočnih ritmov in instrumentov. Nobene osladnosti, nobene mehkušnosti ne najdemo v tej glasbi — to je zdrav element muzikalnega naroda, ki si svoje diferenciacije v melodiji ne da več od zapadnjaške oviljastosti. Tudi četrtinske posto, po zasledimo v tej glasbi, kakor jih najdemo dovolj v bosanskih, istrskih, bulgar. skih in drugih jugovzhodnih melodijah. Josipu S. Slavensku moramo biti hvaležni, da je iznova sodeloval na najplemetnejši način pri našem propagacijskem delu.

Slavko Osterc

Novo obrtniško društvo

Trbovlje, 25. aprila.

V nedeljo popoldne se je vršil v gostilni Volker ustanovni občni zbor novega Društva jugoslovanskih obrtnikov. Dobro obiskano zborovanje je otvoril ključavničar g. Guček s pozdravom navzočih. Zlasti toplo je pa pozdravil g. Pičmana iz Ljubljane kot predsednika osrednjega odbora Društva jugoslovanskih obrtnikov. V nadaljnjem govoru je poudarjal, da so bili obrtniki prisiljeni ustanoviti novo društvo, ki bo uspešnejše zastopalo njihove interese, kajti delovanje prejšnjega društva ni bilo uspešno. Z občnega zbora je bila Nj. Vel. kralju poslana udanostna, obema slovenskima ministroma ter ministru za trgovino, obrt in industrijo pa pozdravne brzojavke. Govornik se je zahvalil za podporo županu Vodušku, zastopnikom obrtnikov v občinskem odboru in pa časopisu.

Zborovanje je pozdravil v imenu osrednjega odbora g. Pičman, izražajoč svoje veselje in zadovoljstvo nad lepo udeležbo, kar je dokaz, da pojmujejo trboveljski obrtniki potrebo solidarnosti. Omenjal je razvoj in vzroke, ki so dovedli do ustanovitve nove organizacije, nato pa je poročal tajnik g. Škoberne, ki je navajal, da šteje društvo že 80 članov.

Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika g. Jože Kocjan, za podpredsednika Fran Guček, v odbor pa: Alojz Drobež, Anton Pavlenč, Anton Škoberne, Ivo Tavčar, Rajko Klenovšek, Drago Kovač, Ivo Rovšnik, Franc Flah in Jakob Klenovšek. Namestniki: Stanko Weiss, Rudolf Ročak in Maks Hutar, revizorja: Stefan Cimmerman in Karol Kozina ter namestnika Filip Jug in Ivan Jurman.

Novi predsednik g. Kocjan je prečital vrsto pozdravnih brzojav, ožigal nelojalno konkurenco med obrtniki ter priporočal pogosta zborovanja in zaključil z apelom, naj se poglobi tovarišiska vzajemnost med obrtniki. Končno je še govoril poslovodja g. Klenovšek. Članarina bo znašala 12 Din letno, pristopnina pa 3 Din.

Cerkveni koncert

Proslava 100 letnice rojstva skladatelja Ivana Zajca

Ljubljana, 25. aprila.

Med nami se dugo slavan, sretan stao a vječni labor na čelu mu sjao. (šenoa.)

Sinoči je priredilo pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v frančiškanski cerkvi koncert v proslavo 100 letnice rojstva hrvatskega skladatelja Ivana pl. Zajca. Ljubljansko narodno gledališče je počastilo Zajčev jubilej že dne 8. decembra 1931 s svečano izvedbo njegove opere »Nikola Šubić Zrinjski«. Zajc znači važno etapo v napredku jugoslovanske glasbene umetnosti in je brez dvoma eden izmed najznamenitjših in najmarljivjših skladateljev svoje dobe. Zato je nadvse hval vredno, da se je dirigent našega agilnega pevskega društva »Ljubljanski Zvon«, Zorko Prelovec, odločil proslaviti pomembni datum stoletnice njegovega rojstva z dvema zanj reprezentativnima glasbenima deloma.

Zajc se je rodil na Reki kot sin vojaškega kapelnika, ki je bil po poreku Čeh, a njegovo plemtvo je bilo ogrsko. Po dovršitvi konservatorija v Milanu se je vrnil v svoj rojstni kraj kot gledališki kapelnik, leta 1862. se je preselil na Dunaj; od leta 1870. pa je živel stalno v Zagrebu kot učitelj in ravnatelj zagrebške opere in glasbenega zavoda. Popularni skladatelj moških zborov »V boj«, »Zrinjsko-Frankopanka« in »Večer na Savici« je na produktivnem polju najplodovitejši jugoslovanski skladatelj: napisal je nad 1000 sklad, med njimi opere, operete, maske kantate in oratorije, zore, solospesve, orkestralna dela itd. Največji uspeh je dosegel z repertoarno opero »Nikola Šubić Zrinjski«.

»Ljubljanski Zvon« je izvajal na svojem koncertu »Oče naš«, veliko pobožno kantato v obliki malega oratorija za soli, mešan zbor in orkester ter religiozno kantato »Jezusovo vstajenje« za mešan zbor in orkester. Orkestralno spremljavo je oskrbel delni orkester Narodnega gledališča. Zajc je napisal več skladb pod naslovom »Oče naš«. »Pater noster« za glas, violino in orgle je izvajalo pred leti orkestralno društvo »Glasbene Matice« v Ljubljani in na glasbeni turneji v Prekmurju. Oratorij »Oče naš« v dveh delih s sedmimi stavki odlikuje bogata melodiozna invencija in globoka religioznost. Posebno značilna je pastoralna predgrda, drugi stavek z uvodnimi pizzicati in sopranski solo tretjega stavka. Skladba je bila izvajana v zboru intonačno dobro, dinamika v orkestru je bila mestoma premalo odtehtana, v ženskih solo partijah (sopr. g. Ramšakova, alt g. Španova) je bilo delo odličnejše zastopano nego v moških (tenor in bas gg. Mohorič in Lupaš). V efektnem slavošpevu »Jezusovo vstajenje«, ki povedalo svečano versko raspoloženje ob prepevanju velikonočnih pesmi narodnega sloga in je bil izvajan že na zadnjem koncertu Hubadove župe J. P. S., je prišel polno do veljave zvočni sopran oporne pevke in članice »Ljubljanskega Zvona« g. Špelce Ramšakova. Orgle je pri obeh skladbah spretno obvičeval pevovodja in dirigent »Sloge«, požrtvovalni Hari Svetel. Vseokakor

prekrajšo odmerjeni koncert, ki je trajal le pčilo uro, bi bilo kazalo izpopolniti s primernimi orgelskimi vložki, ki bi le dvignili pobožno naslado poslušalstva. Koncertni obiskovalci so pogrešali na programnih listkih pri oratorijih običajno besedilo izvajanih skladb, ki bi sigurno v boljši prid nadomestilo ponatis kritike del samih. Koncert je bil kljub mnogobrojnim pomembnim glasbenim prireditvam tekočega meseca Beethovnova »Missa Solemnis«, Wagnerjev »Parsifal« prav dobro obiskan in ga je napovedano oddajala ljubljanska Radio postaja.

Dr. I. Karlin.

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Torek, 25. aprila: Zaprti.
Sreda, 26. aprila: Hamlet. Red Sreda.
Četrtek, 27. aprila: ob 15. uri INRI. Dijaška predstava po globoko znanih ce. nah, od 20 Din navzdol. Izven.
Petek, 28. aprila: Zaprti.
Sobota, 29. aprila: Izpreobrnitev Ferdiša Pištore. Premijera. Red B.

Noviteta v drami. V soboto dne 29. t. m. se vprizori v drami prvič Langerjeva komedija v treh dejanjih, »Izpreobrnitev Ferdiša Pištore«. Avtor, ki je našemu občinstvu znan že s svojimi komedijami Kamela skozi ulice šivanke in Periferija, nam v tej novi komediji predstavi celo vrsto zabavnih in posebnih tipov velemesta. Naslovno vlogo Ferdiše kreira g. Cesar, starega kočijaža, njegovega očeta pa g. Kralj. Režija je prof. Šestova. Predstava bo za red B.

OPERA

Torek, 25. aprila: Samson in Dalila. Red C.
Sreda, 26. aprila: Zaprti.
Četrtek, 27. aprila: Zidinja. Gostuje g. Marj. Šimenc. Izven.
Petek, 28. aprila: Zaprti.
Sobota, 29. aprila: Košana. Na čast udeležencem kongresa Rdečega križa. Red D.

Samson in Dalila, izvrstno delo francoskega komponista Saint Saensa se ponovi drvi ob 20. poslednjič v letošnji sezoni. Režija je prof. Šestova, dirigira dr. Švara. Predstava je za red C.

Marij Šimenc gostuje v operi »Zidinja« v glavni vlogi Zida Eleazarja v četrtek, dne 27. t. m. V prvem svojem gostovanju v operi Nižava je dosegel v pevskem in igalskem oziru izredno velik uspeh. Ker je vloga Zida Eleazarja ena najboljših Šimencjevih vlog, prav posebno opozorjamo vse prijatelje odličnega našega pevca na četrtkovno gostovanje, ki je izven abonmana.

Pošlednja repriza Parsifala. Uprava hoče ugoditi želji mnogostevnih abonmentov ter vprizori še enkrat Parsifala in sicer v sredo, dne 3. maja zvečer ob pol 7. Gledališki abonenti imajo za to predstavo naslednjo ugodnost: na podlagi abonentske izkaznice lahko dvignejo pri gled. blagajni v operi najkasneje do 2. maja opoldne vstopnice za sedeže odnosno lože s 30% popustom na dnevne cene od 46 Din navzdol. Blok vstopnic za Parsifala bo od četrka 27. t. m. dalje pri dnevni blagajni v operi.

Prihodnja premijera v operi bo v najkrajšem času in sicer U. Giordanova opera iz francoske revolucije: »Andrea Chenier«. Delo študirata g. kapelnik Niko Štrifot in višji režiser prof. O. Šest. Opreta pripravlja angleško-amerikansko opereto »Jim and Jille«.

Izpred sodišča

Ljubljana, 25. aprila.

Na zatožni klopi je davi sedel že starihak možakar Jakob Kušljan po imenu, ali kakor mu pravijo »revček Andrejček«. Mož ima že 60 let, se je pa že v prejšnjem stoletju udal vlačuganju in beračenju in skoro ni bilo leta, da ne bi bil zaradi tega po večkrat kaznovan. Dvakrat je tudi sedel zaradi hudodelstva tatvine. To pot mu je obtožnica očitala, da je lani v novembru vzel v trgovini Ivane Klešnik v Zg. Kašlju, ko je beračil, bankovec za 100 Din in je šel pit v gostilno. Zapišil je 16 Din, nakar je prišel za njim trgovka in ga prisilila, da ji je izročil preostanek. Kušljan je dejanje pred sodniki priznal, dejal je pa, da je bankovec pobral s tal in da ga ni vzel z mize. Sodišče ga je kaznovalo s 4 meseci strogega zavora.

— Ali se boste pritožili?
— Kaj pa čem?
— Pa bi rajše prišli sedet že na zmo, pa ne sedaj v potelnik!

Pred mali senat sta stopila 24letni hlapec Franc Pirc iz Vač pri Litiji in 43letni čevljar Anton Bistan iz Tolstege vrha. Prvemu je obtožnica očitala, da je lani v začetku novembra v Tolstem vrhu udaril Bistana s kosiščem po glavi in mu na zaglavju prizadel težko, smrtno nevarno poškodbo. Bistan pa da je pri isti priliki s sekiro udaril Franciško Pirc po levi rami in tilihku ter ji prizadel lažje poškodbe.

V razlogih navaja obtožnica, da Pirc dejanje sicer priznava, zagovarja se pa, da je branil svojo gospodinj, ki jo je Bistan napadel in ker je bila tema, ni videl kam je Bistana udaril. Obtožnica trdi, da o silobranu ne more biti govora, ker je po ugotovitvi orožnikov, Pirc udaril Bistana še potem, ko mu je že vzel sekiro in Pirčeva ni bila več ogrožena.

Zasižani Pirc se je zagovarjal, da je prišel Bistan popolnoma pijan ponoči razgrajati Gospodinj, ki ga je prišla iz postelje miriti, je udaril s sekiro. Na njeno klicanje je prišel na pomoč. Bistan je s sekiro zamahnil proti njemu, on pa je prišel za najbližjo stvar, ki je bila pri roki, in je z njo udaril Bistana. Bistan ni padel zaradi udarca, temveč zaradi pijanosti.

Neprijeten duh ust

Nočem zamuditi poročati Vam, da odkar uporabljam Vašo zobno pasto »Chlorodont« nima samo lepši belih zob, temveč sem se rešil tudi neprijetnega duha ust. Vaš Chlorodont bom kar najbolje priporočal. Dr. V. Lj. — Zahtevajte zato samo pristno Chlorodont zobno pasto, tuba Din. 8.— in Din. 13.—, ter zavrčajte vsak nadomestek.

Bistan se ne čuti krivega. Trdi, da Pirčeva ni udaril s sekiro, zmerjal jo je pa, ker ga je dolžila, da je ukradel svinjsko meso. Trdi, da sta ga naskočila gospodinja in hlapec, da je sekiro vzel le zaradi psa, ki so ga imeli Pirčevi na dvorišču. Pirc, da ga je kratkoma udaril s kosiščem po glavi.

Sodnik: Priče pravijo, da ne izvira vaša rana od udarca s koso, temveč da ste padli s peči in ste se poškodovali.

— To ni res!

— Vaša hči je tako izpovedala.

Priča Franciška Pirc je pripovedovala, da jo je Bistan udaril po glavi in po levi strani (pri tem je gledala na svojo desno roko).

Sodnik: Če vas je udaril po levi strani, zakaj pa gledate na desno roko?

— Po levi me je. Na glavi sem imela veliko hrasto. Padla sem in pokidala na pomoč.

— Ali je Bistan hotel udariti s sekiro Pirc?

— Seveda je hotel.

— Zakaj je hotel?

— Zato, ker je tudi mene.

— S tem še mi rečeno, da je hotel tudi njega!

— O kaj pa, saj je imel sekiro v roki!

— Ali je Bistan zamahnil s sekiro?

— I, seveda je.

— Prej ste pa rekli, da je držal sekiro pred seboj. Govorite resnico, ker boste prisegli!

— Saj jo govorim.

Sodišče je pričo zapriseglo, v razsodbi pa je spoznalo oba obtoženca za kriva. Pirc je bil kaznovan na 2 meseca strogega zavora zaradi prekršanja silobrana in težke telesne poškodbe, Bistan pa na 1 mesec strogega zavora, oba pogojno za dobo 2 let.

Beležnica

Koledar

Danes: Torek, 25. aprila, katoličanek Marko, Tugomir, pravoslavni 12. aprila.

Današnje prireditve.

Kino Matica: Fantom Durmitorja.

Kino Ideal: Sveti plamen.

Kino Dvor: Kolo sreče.

Kino Šiška: Moj Leopold ob 20.30.

TK »Skala« XIII. občni zbor ob 20, v dvorani palače Grafike.

Senjškobsko gledališče za Rdeči križ

»Studentje smot ob 20.15.

Dežurne lekarne.

Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6 in

Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

Izpred sita in rešeta

Tiskarski škrt za svoje vragolije tudi hudo trpi. Čudna pota usode so ga spravila tako daleč, da je postal kozel, včasih tudi osel odpuščanja. Vsi in vse vale nanj. Če je kdo pozabljen, malomaren, nemaren, nepismen ali celo krvočeden, se brž skrje za tiskarskega škarta in nedokazani alibi je tu. In bog ne daj, da bi se ubogi trpin branil sprejeti na svoja pleča tuje grehe ali da bi se pritožil. Se uradni popravek mu obesimo na nos, da se mu pred cenjenim občinstvom še bolj pobeši. Sploh je obsodba tega občinskega reveža vedno in takoj pravomočna. Tiskovni zakon bi kazalo revidirati in naj bi prevzel odgovorno uredništvo tiskarski škrt. Če že mora nositi vsa druga, še mnogo hujša bremena, naj bi prevzel še to. In tudi gospodje na državnem tožilstvu naj bi blagovolili tiskarskega škarta bolj upoštevati. Mnogo nesporazumov bi odpadlo, če bi gospodje računali s tem, da je vsega kriv tiskarski škrt.

Nihče pa noče pomisliti, da stoji in delajo za tiskarskim škrtom živi, čeprav anonični ljudje, ki jim ni vseeno, kaj požirajo — čokoladne bombone ali nezaluzene očitke za tuje grehe. Torej malo več obzirnosti tudi do tiskarskega škarta, cenjeno občinstvo.

Kap ga je zadela

Ljubljana, 25. aprila.

Včeraj popoldne je bila policija obveščena, da leži za skladiščem na gorejskem kolodvoru mrtvec neznan moški. Tja sta takoj odšla dva stražnika, pozneje pa je prispele tudi policijske komisije, obstoječa iz zdravniške dr. Avramoviča in dežurnega uradnika g. Kettoja. Ugotovili so, da gre za brezposelnega delavca Janeza Mahkova, doma iz Laz pri Kresnicah, starega okrog 30 let. Mahkovec je opoldne legel na zaboj za skladiščem in se tam solnil. Okrog 15. sta govorila z njim še dva delavca, že četrte ure pozneje so ga pa našli mrtvega. Policija je ugotovila, da ga je zadela srčna kap.

Mahkovec je bil precej vdan pijači, zaradi česar je tudi izgubil službo pri državnih železnici. Nazadnje je bil zaposlen pri regulirnih delih v strugi Ljubljane.

Iz Novega mesta

Prosvetni odbor Sokola priredi v sredo 26. t. m. predavanje br. dr. M. Z. Cerwinke, »O zdravju in alkoholizmu«. Po predavanju boša predvajana filma: »Kako si ohranimo zdravje« in »Alkohol«. Vstopnina Din 2.

V šoli.

— Janezek, ponovi prislovico, ki sem jo vam včeraj povedal.

— Janezek se ne more spomniti in učitelj mu pomaga: En oče lažje preživi sedem otrok, nego...

Janezek hitro: Nego en otrok sedem očetov.

Praznik NSZ na Jesenicah

Jesenice, 24. aprila.

Dnevne vesti

— Izpraševalna komisija za državni strokovni izpit uradniških pripravnikov. Izpraševalna komisija za državni strokovni izpit uradniških pripravnikov za nepopolno srednješolsko izobrazbo za administrativno pisarniško službo v šumarski stroki je za področje dravske banovine za tekoče leto sestavljena takole: ing. Tavčar Karl, šum. viš. svetnik pri banski upravi, predsednik; ing. Levčnik Josip, šum. viš. svetnik pri direkciji šum v Ljubljani, predsednik namestnik; ing. Novak Viktor, šum. svetnik pri banski upravi; ing. Munih Franc, šum. pristav pri direkciji šum v Ljubljani, član; ing. Miklavž Franc, šum. svetnik pri sreskem načelstvu v Ljubljani in ing. Kraut Igor, šum. svetnik pri sreskem načelstvu v Kranju, namestnika članov, ter podšumar I. razreda pri banski upravi Valentin Tomše kot postovodja. Komisija postuje pri šumarskem odseku banske uprave v Ljubljani.

— Ljubljana bo imela vsak dan zračno zvezo z Zagrebom. Poročali smo že, da dobi letos Ljubljana zračno zvezo z Zagrebom in preko njega tudi z drugimi mesti. Zračni promet med Ljubljano in Zagrebom bo baje odprt že 1. junija. Iz Ljubljane do Zagreba bomo rabili z aeroplanom samo 45 minut. Ljubljana bo imela z Zagrebom zračno zvezo vsak dan. Iz Zagreba bo odhajal avijon proti Ljubljani popoldne okrog 16. ur, vračal se bo pa drugo jutro okrog 9. Ljubljana bo imela zvezo z vsemi pomembnimi avijoni, ki bodo letali iz Zagreba na vse strani. Zagreb postane središče petih zračnih prog.

— Angleži v Dubrovniku. Včeraj jutrat je priplul v Dubrovnik velik angleški parnik »Oxford«, ki je pripeljal 350 angleških letovščinarjev.

— Konkuzi. Priligne poravnave in posredovalna postopanja. Društvo industrijev v Ljubljani objavlja za dobo od 11. do 20. t. m. sledečo statistiko (število v oklepaju se nanašajo na leto dobo pretečenega leta): Otvorjeni konkurzi: v dravski banovini 1 (—), v savski banovini 2 (2), v drinski banovini 1 (—), v dunavski banovini 1 (1), v moravski banovini 4 (4), v vardarski banovini 1 (1). Otvorjene priligne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 1 (2), v savski banovini 2 (9), v drinski banovini 1 (2), v dunavski banovini 1 (5), v vardarski banovini 1 (1), Beograd, Zemun, Pančevo — (2). Otvorjena posredovalna postopanja: v dravski banovini 6, v savski banovini 15, v primorski banovini 6, v zetski banovini 1, v dunavski banovini 1, Beograd, Zemun, Pančevo 2. Odpravljeni konkurzi: v dravski banovini — (1), v savski banovini 2 (—), v drinski banovini 2 (—), v zetski banovini 1 (—), v dunavski banovini 3 (2), v moravski banovini 1 (—), v vardarski banovini 1 (1), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (—). Odpravljene priligne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 2 (3), v savski banovini 13 (—), v primorski banovini 3 (—), v drinski banovini 2 (—), v dunavski banovini 3 (16), v moravski banovini 1 (—).

— Gospodarski stiki med Avstrijo in Jugoslavijo. Društvo industrijev v Ljubljani je prejelo od predsedstva Jugoslovanske avstr. trg. zbornice na Dunaju vabilo na predstavnostno gornji naslov. Predaval bo zvezni minister za trgovino in promet dr. Guido Jakoncic in sicer v četrtek dne 27. t. m. točno ob 19. v slavnostni dvorani Industrijskega doma, Wien I, Schwarzenbergplatz Nr. 4. Govor se bo v Jugoslaviji prenašal po radiu, na kar imajo izrecno opozorjamo.

— Sneg v Dalmaciji. Tudi v Dalmaciji je aprila pošteno pomagal z repom. Imeli so že pravo pomlad, še bolj kakor pri nas, naenkrat se je pa vreme spremenilo in v nedeljo so imeli v Dalmaciji pravi zimski dan. Temperatura je močno padla, zapihala je močna burja, morje je postalo nemirno, na Mosoru in Korčulani pri Splitu ter na planinah nad Boko Kotorsko je zapadlo precej snega.

— Dobave. Strojni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 5. maja ponudbe glede dobave 12.000 komadov vijakov in 4000 komadov podložnic ter glede dobave 5000 kg železa in 1500 kg minija. Pogoji so na vpogled pri istem oddelku. Direkcija državnega rudnika Delavne sprejema do 3. maja ponudbe glede dobave 3 manevrskih celi, 14 popustnih pip, 15 komadov zaščitnih stekel in 500 kg papirnatega vrvice. Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.

— Prodaja lesa in drv. Direkcija šum kr. Jugoslavije v Ljubljani sprejema do 4. maja ponudbe glede prodaje lesa in drv na panju. Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večina jasno, lepo vreme. Včeraj je v mnogih krajih naše države deževalo, pri nas smo pa imeli lepo vreme. Najvišja temperatura je znašala v Ljubljani 14,2, v Zagrebu 13, v Splitu 12, v Mariboru 10, v Skoplju 9, v Beogradu 6, v Sarajevu 2 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 765,4, temperatura je znašala 1,5.

— Dve nesreči. Alojzij Okorn, 46-letni dninar, doma iz Volče jame, občina Smartno pri Litiji, je včeraj doma padel in se poškodoval na glavi. — France Oman, 7-letni posestnikov sin iz Zabnice, občina Stara Loka, je v soboto doma padel in si zlomil levo roko.

— Z nožem v roko. V nedeljo je v Trebnjem v družbi fantov tudi Miha Andolšek. Med fanti je nastal prepir, pa je nekdo Andolška sunil z nožem v levo roko.

— Z motiko ubita nezvestega moža. Premožni kmet Kostadin Aksentijević iz Požarevca je živel že 12 let s svojo ženo Danico v slogi. Imela sta 10-letnega sina. Pred letom dni se je pa mož zagledal v lepo vdovo in jel je ženo zanemarjati, pa tudi grobo ravnavati z njo. V petek sta se zopet spila, potem je pa mož legel k počitku in ko je zaspal, je vžela žena motiko in ga dvakrat tako močno udarila po glavi, da je izdihnil. Pri močevnem truplu je ostala do ranega jutra, potem je pa odšla na orožniško postajo in povedala, kaj je storila.

— Smrtna nesreča. Včeraj popoldne se je pripetila na kolodvoru v Čakovcu smrt na nesrečo. 32letni železničar Mirko Janušič je prišel med dva vagona, ki sta mu odtrgala obe nogi nad kolena. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je pa kmalu izkrmavil in umrl.

— Sebe in ljubico ustrelil. Kata Jolev, tič iz vasi Jorca blizu Valandovega je bila bogata in lepa. Zato je imela mnogo suhačev, a zaljubila se je v siromašnega soseda sina Ivana Krasojeviča. Starši so bili seveda hudi in niso hoteli o takem zetu ničesar slišati. Dekle je hotelo pobegniti, pa jo je oče zaklenil v sobo. Kljub temu pa je lepa Kata pobegnila s svojim fantom v bližnji gozd, kjer je Ivan najprej ustrelil njo, potem pa še sebe.

— Cela družina zastrupljena s pokvarjenim mesom. V Jablanici blizu Kursumlije se je zastrupila družina Stevana Milosavljeviča z mesom bovine svinje, ki so jo zaklali v zadnjem hipu, da ni poginila. Družina je imela za večerjo svežo svinjino in posledica je bila, da so vsi štiri otroci v strašnih mukah še istega dne umrli, mater so pa prepeljali v bolnico, kjer ji bodo skušali rešiti življenje.

— Ženi odsekal glavo. 20letni kmet Marko Stevanović iz Vranice blizu Umke se je pred letom dni oženil s Stanico Pavlovič iz sosednje vasi. Ženo je imel zelo rad, ona je bila pa menda nekoliko abnormalna, ker je opetovano pobegnila od moža, hodila od vasi do vasi in hudo obrekovala moža in njegove starše. Nad leto dni je mož potrpežljivo prenašal to nesrečo, te dni je pa srečal ženo na polju, prošil jo je, naj se vrne domov, žena ga je pa ozmerjala. Mož se je razjezil, pograbil je sekirko in presekal ženi najprej vrat, potem pa še čelo, da se je mrtva zgrudila. Mrtvi ženi je odsekal glavo in jo odnesel 100 m od kraja zločina.

Ljudje, ki so bolni na želodčnih, ledvičnih in kamenih v mehurju, ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadih protina uravnavajo leno delovanje črevesa z uporabo naravnih »Franz Josefovih« vode. Može zdravniške prakse so se prepričali, da se »Franz Josefov« grenčica sigurno skrajno prizanesljivo delujoče salinno odvajalno sredstvo, tako da jo priporočajo tudi pri kilah trebušnih, natrganih danki in hipertrofiji prostate. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Iz Ljubljane

— Izročitev odlikovanja. Danes dopoldne so imeli na policijski upravi intimno domačo slavnost. Policijski upravnik g. Keršovan je izročil vsi policijskemu svetniku g. Karlu Pestevskemu red Jugoslovanske kraljeve V. stopnje, s katerim ga je odlikoval Nj. Vel. kralj G. upravnik je odlikovancu v kratkem nagovoru iskreno čestital. Izročitvi odlikovanja so prisostvovali vsi policijski uradniki in drugi nameščenci. Splošno priljubljenemu odlikovancu tudi naše iskrene čestitke!

— Dela na prostem so zadnje dni skoro povsod počivala zaradi slabega vremena. Park na Hrvatskem trgu so pa že uredili prej, le svetilnika še ni sredi parka, kot predvideva načrt. — Ulica na Grad je že tiakovana in tudi druga cestna in vrtnarska dela ob florijanski cerkvi so po večini končana. — Mnogo dela je še z gradnjo letnega telovadišča v Tivoliju. Za »avditorij«, ki se postopno dviga od ospreja proti ozadju, je treba mnogo materiala, ki ga kopljejo kar s poti poleg pod gozdom. Tega materiala bo še premalo za celotno ureditev, zato bodo morali nasip še dovažati, kar je pa v zvezi z večjimi stroški.

— Bitka nadobudnih vajencev. Naši vajenci imajo sicer dobro vzgojo in bodijo v obrtno nadaljevalne šole, ki niso le strokovne, temveč tudi vzgojne, vendar se pa nekaterih ne primejo lepi nauki tako, kot bi kdo mislil. Svoči so se vajenci vračali iz šole na Prulah. Ker se niso mogli prej v šoli dovolj razmahniti, so se začeli pretepali s tem večjo vneto na cesti blizu šole. V začetku niso mislili tako resno, kmalu je pa postala bitka zelo slutata. Brez žrtve seveda ni boja, zato je bilo bojišče kmalu debelo nastlano z raztrganimi ribami in zvezki. »Junaki« so si pa tudi razgrzljali hlače. Nekateri odrasli so celo vzpodbujali fantline, naj se le mlatio in posebno so se zabavali trnovski otroci, ki so podžigali mlade pretepeče, kot so se menda naučili na sportnih igriščih.

— Študentje smole, osvajačica slovenske operete, se bo v korist ljubljanskega Rdečega križa uprizorila v šentjakobskem gledališču nočjo ob 20.15. Vstopnice se za običajne cene dobe od 15. do 17. pri blagajni v I. nadstropju Mestnega doma. Kraljevni odbor Rdečega križa vabi na to vsečno razvedrilo vsakogar, ki bi se za malo denarja rad dobro imel.

— Prosvetno - družabni večer »Krkca« se bo vršil v petek 28. t. m. pri Mikližu. Večer bo izredno, ker je na sporedu pesnik in skladatelj Ivan Zorman, glasnik ameriških Slovencev. Spored obsega: Zormanove pesmi, ki jih bo pela koncertna pevka g. Lovšotova, predavanje o Zormanu in recitacije njegovih pesmi, film Clevelanda, kjer pesnik živi — film je Jackev in ga bo prof. Jakac sam vrtil — Zormanove pesmi, ki jih bo pel operni pevec g. Banovec. Pri klavirju bo spremljal g. Lovšotovo in Banovec prof. Lucijan Škerjanec. Po tem objektivnem delu bo igrala godba »Odeon«. Vstop je vsakomur prost! Brez vstopnine!

— Drevi se bo igrala v šentjakobskem gledališču zadnjič v tekoči sezoni priljubljena slovenska opereta, ki sta jo napisala in uglašila Metka in Danilo Bučar »Študentje smole«. Zaradi svoje izredno prisrčne vsebine je ugajala ta opereta vsem sedanjim posetnikom, tako, da so bile skoro vse dosedanje predstave razprodane. Ta predstava je namenjena naši najkrajstnejši ustanovi, ljubljanskemu Rdečemu križu. Ker je to obsem zadnja predstava te ope.

reta v tekoči sezoni, važimo cenjeno občinstvo, da v obilnem številu poseti dobrodelno predstavo. — Vstopnice se dobe od 10.—12. in od 15.—17. ure pri dnevnih blagajni v I. nadstropju Mestnega doma.

— Izložbeni aranžerji se vabijo, da se polnoštevilno udeležijo zanimivega predavanja »Svetloba kot reklama«, ki ga priredi Društvo izložbenih aranžerjev v sredo 26. t. m. ob 8. uri zvečer v mali dvorani Trgovskega doma. Predaval bo g. Megušar. Vabljeni so tudi vsi ostali interesi, ki se zanimajo o učinku svetlobe v izložbenih oknih. Odbor.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO

REDNI OBČNI ZBOR Osrednjega društva S. P. D.

V Ljubljani se vrši v četrtek 27. t. m. ob 20. uri zvečer v dvorani Mestnega zborskega doma.

Na dnevnem redu so med drugim poročila, obračun, proračun in volitve novega odbora.

PLANINCI, UDELEŽITE SE POLNOŠTEVILNO!

— Iz Pevski zbor P. R. S. na drž. učiteljski šoli v Ljubljani bo priredil v ponedeljek, 1. maja ob 20. uri v Unionski dvorani koncert narodnih in umetnih pesmi skladateljev: E. Adamiča, P. Ferjančiča, Deva, V. Vodopivca, Iv. Ocvirka, St. Mokranjca. Zaigral bo tudi šolski godalni orkester pod vodstvom prof. Radovana Prosenca, dočim vodi zbor priznani g. prof. Ivan Repovš. Vstopnina je zelo nizka, da bo omogočen vstop vsakomur. Sedeži so po 10, 6, 4 in 3 Din. dočim so stojišča samo po 2 Din. Predprodaja vstopnic je v Matični knjižarni.

— Iz Pevski zbor Glasbene Matice. Drevi ob 20 uri vaja mešanega zbora. Odbor.

MOŽ

ki dela globoko v prostoru Rusiji, pozabljen od vsega sveta... In ta

MOŽ

se vrne nekega dne v domovino, pride v svojo tovarno, k svojim prijateljem, k svoji ženi, k svojim otrokom, in nihče ga ne prepozna! Isti ta

MOŽ

je proglašen za mrtveca. Boriti se mora za svoje ime, za pravico življenja!

Ganljivo povest enega tisočletnih takih nesrečnikov predložuje

Werner Krauss

v prekrasnem velefilmu

ČLOVEK BREZ IMENA

PREMIERA JUTRI v Eitnem kinu Matici

Z Jesenic

— Sport. V nedeljo popoldne se je vršila na igrišču SK Bratstva nogometna tekma med kombiniranim moštvom ljubljanske Irlje in med kombiniranim moštvom Bratstva, ki je končala v korist gostov v razmerju 4:1. Tekma je bila lepo odigrana, gostje so bili v precejšnji premoči, a so domačini kljub temu, da so bili v borbi z renomiranim moštvom, z uspehom lahko zadovoljni. Občinstva glede na mrz in močan veter ni bilo mnogo. Sodil je objektivno domačin g. Jože Cinkovic.

— Lep večer sokolskega bratstva. V soboto zvečer se je vršil v Sok. domu poslovnih večer onim bratom, ki te dni nastopijo aktivno vojaško službo. Večera se je udeležilo mnogo sokolskega članstva, ki ga veže tesna bratska in prijateljska vez z brati Bernardom Svetinom, Marjanom Lahom in Janezom Ženom, ki so se marljivo udeleževali pri sokolskem delu. Svetlin in Lah sta bila skozi dolgo dobo najbolj redna in nadejalna tekmovalca, brat Zen pa je načeloval sok. šahovskemu odseku. V imenu društva sta se v lepem nagovoru poslovlila brat Jože Čebul in društveni starešina brat Dr. Obersnel, katerima se je v lepih besedah zahvalil brat Zen. Brat načelnik Tone Buha je ob tej priliki izročil kolajne in diplome bratom Janku Pristovu, Konradu Lozariju, Bernardu Svetinu, Francetu Smoleju in Tomažu Ravhkarju, ki so si jih priborili na lanskem vsesokolskem zletu v Pragi, odnosno pri tekmah za slovensko sokolsko snuško prvenstvo v Srbskem Plešu.

Strupen jezik.

— Gospodična Eliza, kaj se res ne morete naučiti ljubiti me?

— Ne, nikakor ne.

— Saj sem si takoj mislil, da ste prestara, da bi se učila.

Iz življenja ameriških Slovencev

Rodbinska tragedija — Samomor — Žrtve avtomobilskih nesreč — Novi grobovi

Kraj Raton, država New Mexico, je bil nedavno pozorišče pretresljive rodbinske tragedije. Janez Orehar se je prepiral s svojo ženo, nenadoma je pa potegnil iz žepa samokres in ustrelil ženo, potem pa še sebe. Orehar in žena Kati sta bila doma iz Bele Krajine. Vzrok nenavadne tragedije ni znan, domnevajo le, da gre za ljubosumnost.

V Frontenacu, država Kansas, si je končal življenje 67letni Martin Bevc, doma iz Koprivnice pri Brezčah. Našli so ga obešenega. Pred dvema letoma mu je umrla žena, od tedaj je bil pa ves potrt in mršen ter je živel prav čudno. V Ameriki ni zapustil nobenih sorodnikov.

V Chicagu sta se aprila zakonila Boškovičeva. Med prepričim je žena v jezi potegnila samokres in ustreljala na moža. Boškovič je bil zadet v nogo in so ga morali prepeljati v bolnico.

Žrtve avtomobilskih nesreč je postal Ludvik Oklešen. V Canonsburgu ga je na cesti podiral avtomobil. Oklešen si je dvakrat zlomil nogo in so ga morali prepeljati v bolnico. — V Elyju, država Minnesota, je bil precej hudo pobit Jože Koščak. Vozil se je na tovrstnem avtomobilu, v katerem se je zaletel drug voz. Tovorni avto se je prevrnil in Koščak si je zlomil več rebrov. Tudi Koščaka so prepeljali v bolnico.

Nagle smrti je umrl 41letni Franc Zekar, ki je bival v kraju Dupue, država Illinois. Zadel ga je srčna kap. Pokojni je bil doma iz Črešnjice, fara Cerklje pri Krškem. V Ameriki je bival dvajset let, zapustil je ženo, 3 otroke in več bližnjih ter daljnih sorodnikov, v starem kraju pa žalujejo za njim starši. — Nagle smrti je umrl tudi Anon Sveto v Madridu, država Iowa. Pokojni je bil doma iz Doline pri Vrhniki, zapustil je ženo, hčerko in sina. — Tretja žrtve kapi je bil postal 52letni Alojzij Kerna, doma iz Gorenje vasi pri Ribnici. Pokojnik je živel v Ameriki 30 let, zapustil je ženo in 4 pastorki.

V kraju St. Joseph Valley, država Washington, je umrla 34letna Marija Strojanova, ki je bila rojena v Ameriki. — V Indianapolisu so pokopali Ano Kronovškovo, rojeno Berdovnik. Pokojna je bila doma iz Trnavi, fara Mozirje. Stara je bila 80 let, v Ameriki je bivala 32 let. — V Clevelandu so umrli: 44letni Anton Zeleznik, doma iz Kosane pri St. Petru na Krasu. V Ameriki je živel 12 let, za njim žalujejo žena in 3 hčerke. — Pavlina Seruac rojena Mahne.

Iz Trebnjega

— Orožje je popravljal. Cigan Brajdič Janko, pristojen v občini Smihel-Stopče, se je na veliki teden mudil v okolici Trebnjega, kjer je skušal in tudi peharil ljudi na vse mogoče načine. Med drugimi je prišel tudi na Račje selo v gostilno Novak. Kot brezposelen in lačen je prošil dobre ljudi za jestvino in pijačo, v zameno pa je zatrjeval, da bo popravljal puške, samokrese ali orožje sploh, če ga imajo in če je pokvarjeno. Kot dozdveni brezposelni puškar se je znal tako imenitno predstaviti, da so mu domačini res izročili v popravilo lepo vojaško puško, ki se je lotil z vso spretnostjo svoje ciganske prebrislosti. Čim je bila prilika ugodna, je pa cigana s puško zmanjkalo. Odšel je za plačilo jestvin in pogostitve pa je odšel z njim tudi puška. Domačini so takoj obvestili o goljufivem ciganu sosede, ki so jo ubrali za njim. Po kratkem iskanju je cigana ujel Bukovec Ignac iz Račjega sela ter mu odvzel puško. Zviti cigan je prejel prvo plačilo že na Račjem selu — dvajset pet — pri okrajnem sodišču v Trebnjem je bil pa obsojen na 14 dni zapora, tako, da je bila pokvarjena puška in nagrada za popravilo iste precej zasoljena.

Barakarji odgovarjajo

Ljubljana, 25. aprila. Na sobotni članek mestnega načelstva pod naslovom »Ne postružite bedec, odgovarjajo barakarji«.

Baraki, ki jih je občina zgradila, nista bili postavljeni l. 1925, pač pa l. 1929. Poročilo navaja, da so bili vseljeni v barake sami deložiranci, ki so jih posestniki zaradi neplačevanja najemnine in neprimernega vedenja po postavili na cesto. To pa ni res, ker je bila večina teh, in sicer 15 strank, že popreje v mestnih barakah in stanovanjih od 5 do 10 let, drugi pa so se preselili iz drugih stanovanj. Glede prejšnjega življenja teh strank je bila mestna obč. pač zadostno informirana, ker je imela tozadevne akte od oddelka stanovanjske zaštite na sodišču na razpolago. Med temi naseljenici je res več pijancev in razgrajev, vendar se ne more govoriti o nemoralnem življenju vseh barakarjev, ki jih je okrog 100. Zaradi teh pijancev je občina prejela že več pritožb, ki pa ni nanje reagirala, ravno tako tudi ne na hišnikova poročila. Če bi upoštevala ta poročila ter razgrajevce dvakrat ali trikrat opomnila, četrtič pa postavila pot kap, bi bil že davno popravljen red.

Priznati moramo, da se v barakah res zbirajo nekateri sumljivi elementi, ki so pa večinoma iz južnih krajev. Tem bi morala policija pošteno stopiti na prste. Prav tako ne moremo zanikati dejstva, da so nekateri barake nehižigijence, kar bi pa lahko komisija ugotovila že, ko so bile zgrajene, ne pa šele dve leti pozneje. Na drugi strani je pa tudi res, da je v barakah več strank, ki jim je značilno deveta briga. V drugih mestnih hišah čisto hišnik pregleduje stanovanja, v presledkih pa tudi komisija. Pri nas se je komisija peljala samo mimo. Zato ne gre, da se zaradi nekaterih malomarnih strank očita nečistost vsem. Res je tudi, da dolgujemo na najemninah, pomisliti pa je treba, da so barake polne mrčesa in da imamo za pokončavanje tega precej stroškov, sicer bi nas golazen deložirala poprej kakor pa mestna občina. Deložirani moramo tudi, da je mestna občina zelo obzirno in socialno postopala, vendar bi mnogi želeli, da bi le v žarih vžela železno metlo v roke ter očistila ta Avgijev hlev, bi bilo vsaj za ostale boljše. Glede plačevanja najemnine moramo reči, da bi radi plačevali toda čisto nimamo niti 2 Din za kruh za otroke. Zameriti je treba onim, ki bi lahko plačali, a ne morejo. Glede nesnage bi še omenili, da jo zanašajo in so največ krivi priseljenec, ne pa domačini.

Pokojna je bila stara 27 let, doma je bila iz Gorice pri Cerklji. Zapustila je moža in sina, v starem kraju pa žalujejo za njo starši. — Marija Siter, žena znanege urarja in zlatarja. Zapustila je moža in 4 otroke. V Clevelandu je živila 30 let.

V Chicagu so pokopali 56letno Marjo Vidmarjevo, doma iz vasi Selo, fara Dobova. Zapustila je moža in 7 otrok. V Porterville, država Kalifornija, je umrl 25letni Jurij Jakša, ki je bil rojen v Ameriki. Njegov oče je doma iz Semča. — Pljučnici je podlegel v Brockwayu, država Minnesota, Josip Torkar, star 60 let. Doma je bil iz Gorja pri Bledu, v Ameriki je bival 59 let. Zapustil je ženo, 5 hčerk in več sorodnikov. — V Clevelandu je umrl 65letni Franc Jonke, doma iz Sela pri Kobevju v Ameriki je bival 32 let. Zapustil je ženo in dva sina. — V Vandlingu, država Pennsylvania, je umrl v visoki starosti 86 let Jermaj Zupen, doma iz Spilnega Stajerskega. V Ameriki je bival 50 let, zapustil je 5 sinov in 4 hčerke. — V Frontenacu, država Kansas, je umrl 62letni Karol Slapsak, doma iz Pjave pri Mokri, za zapustil je ženo, 2 sine in 2 hčerke. — V Denverju, država Colorado, je umrl splošno znani Vincenc Stih, doma iz Dobrega polja na Dolenjskem. V Ameriki je bival 27 let, zapustil je ženo, 3 sine in 2 hčerke. — Za vodenico je umrla v Sugaritu, država New Mexico, 32letna Ana Prijatelj rojena Sustarščič. Zapustila je moža. — V Clevelandu je po kratkem bolehanju podlegel pljučnici Pavel Schneller, bivši predsednik KSKJ. Pokojni je bil rojen l. 1870 na Sinjem vrhu pri Vinici v Beli Kraj. V Ameriki je bival 48 let. Zapustil je tri sinove in tri hčerke. — V Greensboru, država Pennsylvania, je umrla 51letna Frančiška Zalar rojena Korosec. Pokojna je bila doma iz Reparjev pri Cerklji. Zapustila je moža, 7 sinov in 3 hčerke. — V Scheboyganu, država Wisconsin, je umrla Marija Drol. V Ameriki je bivala 28 let, zapustila je moža, sina, hčerko. — V Milwaukee so 3. aprila pokopali 57letnega Josipa Hrena. Pokojni je bil rojen v vasi Kolarje v Savinjski dolini, v Ameriki je bival 32 let. Zapustil je ženo, sina in hčer. — 5. aprila je umrl v Milwaukee Jože Dragan. Pokojni je bil rojen v Ameriki.

V Exportu, država Pennsylvania, je v noči na 16. marca gorelo pri Josipu Benigerju. Zgorela je hiša z vso opremo in obloko vred, družina si je rešila samo golo življenje.

H koncu pripominjamo, da ni bilo v barakah nobenega tepeža in pritožbe, dokler ni mestna uprava naselila nekega uslužbenca, kar je gospodom gotovo dobro znano. Med čredo ovac se rad vmeša volk, ki vznemirja vse. Pridite in napravite generalen pregled, pa boste videli, da nas je mnogo primernih strank za stanovanje, le nekaj jih spada v svinjaki! Če bo enkrat nastal red, bomo radi plačevali najemnine.

Oderuški krčmar

Na Dolenjskem, 24. aprila. Svoj čas so bili razkrinkani denarni vampingji v Beogradu. Pe ne samo v mestih, tudi na deželi se dobe sluhni lakomneži in oderuhi.

Te di je prijel oblastem neki delavec na Dolenjskega nekega oderuškega krčmarja. Delavec Tone je imel bolno ženo. Zdravniki je ukazal takoj v bolnico — rak na nosu. Kje je denar, ko še maršikateri teden gospodar ne premore kovača? H krčmarju se je napotil ubogi delavec, češ, mož je blaga duša, rad pomaga ne le z denarjem, tudi kozarec vina se dobi na vse mile prošnje. In posodil je Tonetu 400 Din, toda 80 Din na leto obresti, 20 odstotkov. Hočeš nočeš.

Tone je pristal na trde pogoje. Za četrto leto je bil Tone tlačen mogočnega krčmarja. Posteno je poravnal oderuške obresti v denarju in s kulukom. Tudi je moral delati razna popravila, saj je priden in več tesar in kolar, skratka pravi umetnik. Njegovo spretno delo je bilo zaračunano z borimi 20 Din, za kar bi moštji zahtevali najmanj 40 Din. Tone je prošil, naj krčmar popusti, češ, da ne more plačati, da nima časih niti za sol. Zinoma bolezen mu je porzila vse prihranke, toda vsaki tiran ni popustil niti za parov.

Zaradi oderuštva je Tone končno krčmarja prijel oblastem. Najinteresantnejše je pa še to, da je tiran jemal v posojilnici denar za nizke obresti in istega namreč posojal po oderuških obrestih. Naj čuda, če poje boben, krizo bo treba reševati tudi v srch in pretipati še marsikateri obisti podeželskih oderuških mogotecv.

Ljudstvo naj pa takoj vsak rak primer javi orožnikom.

Iz Trboveli

— Nedeljske nogometne tekme. V nedeljo se je vršilo v Trbovljah več tekem, za katere je vladalo med našo športno publiko precejšnje zanimanje. Dopoldne se je vršila prijateljska tekma med SK Amater-komb. in SK Svoboda iz Zgorzja. Ta tekma se je pričela ob 10. uri ter potekala obojestransko dokaj borbeno. Prvi polčas 2:0 za SK Amater. V II. polčasu se je Svoboda sicer nekoliko razbujala, ni pa mogla doseči nobenega uspeha. Končni rezultat 5:0 za SK Amater. Sodil je g. Rajtmajer dobro. — Popoldne ob pol 3. uri sta se v predtekmi spoprijela rezerve SK Trbovlje in SK Retja. Sodil je g. Božič strogo in pravilno. V predtekmi je zmagal SK Retje v razmerju 3:2.

Nato sta se predstavili prvi moštvi SK Trbovlja in SK Retja saveznemu sodniku g. Climpermanu iz Ljubljane, ki je sodil korektno in dobro. Moštvi sta bili v polju enakovredni in videlo se je le par sporadičnih napadov, ki so ogrozili enkrat svetišče SK Trbovlja, enkrat SK Retja. Prvi polčas 1:0 za SK Retje, končni rezultat 2:1 za SK Retja, ki je dobil s tem 2 dragoceni točki v prvenstveni tabeli.

Delitev koruzne moka. Delavstvo rudnika se obvešča, da se bo delila koruzna moka v sredo 26. in v četrtek 27. aprila v starem materialnem skladišču. Prvi dan se bo delila delavcem zapadnega obr

A. B. Emery

Dve siroti

Roman

— Motite se, lepota, in smo vsi resnični in dobri plemiči.

Drhteč po vsem telesu je Henrika dvignila glavo in ošinila s plamtečim pogledom tiste, ki so se smejali njemu obupu, potem je pa nadaljevala:

— Ponavljam, da med vami ni nobene poštnjake.

To pot se pa z Roger ni mogel več premagovati. Z močno roko je pahnol od sebe vse, ki so ga kočili od Henrike, potem pa je stopil k nji, se ji poklonil in dejal ves rdeč od jeze:

— Motite se, gospodična.

Grobna tišina je nastala po teh besedah. Vsi pogledi so se obrnili na viteza, ki je bil tako nepričakovano stopil v ospredje...

Vsi so napeto pričakovali, kaj bo storil Markiz de Presles se ni niti ganil. Poznal se mu je pa, da je prebledel, čeprav je imel na obrazu debelo plast barvila.

Njegove oči so metale strele na moža, ki se je tako nepričakovano zavzel za njegovo žitev.

Vendar je pa poskusil nasmehiti se in ustnice so se mu krčevito raztegnile. Okrog sebe je zaslišal rahlo mrmljanje, ne da bi dobro razumel, kaj pomeni.

Bilo je vendar jasno, da se je zdela vedenje mladega viteza vsem zelo drzno, da je bil vitezov nastop proti vsemu pričakovanju; družbi se je zdela malo čudno, da pozablja, da je gost markiza de Preslesa. Nihče si pa ni upal pokarati ga odkrito za to, da je nastopil proti markizu v trenutku, ko je šlo za deklisičast.

Nastopil je odbojni trenutek. Brez oklevanja je Roger ponudil Henriku roko in dejal počasi, naglašujoč vsako besedo:

— Sprejmite to roko, gospodična, to je roka plemiča... Naslonite se nanjo brez strahu in pojdite od tod...

Henriki je zažarel obraz od veselja; končno se je našel nekdo, ki bo rešil njeno čast.

— Ah, hvala... hvala, gospod! — je vzdihnila in se oprljala vitezove roke.

Toda pod težo srditega markizovega pogleda se je zopet ustrašila in zašepetala:

— Pojdite, gospod, pojdite hitro, za božjo voljo vas prosim!...

Toda markiz je bil zadet v živo. Nepričakovano vmešavanje mladega viteza v njegove posle se mu je zdela izživljanje, grožnja...

In videč, da hoče Roger odvesti Henrico, je skočil proti njima, da bi jima preprečil odhod.

— Oprostite, gospod, — je dejal na videz še mirno, — sem v svojem domu in pod nobenim pogojem ne bom dovolil!...

— Ah, pustite naju oditi, markiz!

— Salite se, vitez, ne dovolim!...

Ni izgovoril svoje misli. Tisti hip je začela biti ura.

— Cujte, — je nadaljeval de Presles, — polnoč! Ob tej uri ni še nikoli nihče odšel iz te vile...

— Torej bova midva prva! — je vzdihnil vitez.

Stopil je pred markiza in se pripravil odinčiti ga s poti.

— No, umaknite se! — je zagodrnjal.

— Le hitro, nama se mudi.

— Oho, to je pa že od sile! Ali veste, vitez, da govorite s menoj kot s slugo?

— S slugo, ki bi ravnal kakor vi, markiz, bi sploh ne govoril, temveč bi ga pretepel.

— Gospod, tole pa lahko zelo zadrži vaš odhod...

— Morda.

— Poskusite torej oditi.

— Takoj poskusim, gospod.

Nasprotnika sta se srdito gledala. In še predno so mogli presenečeni prijatelji posredovati, sta Roger in de

Presles že držala v rokah meče.

Pripravila sta se na dvoboj. Njuni prijatelji so takoj priskočili, da bi ju ločili.

Zenske so kričale, plakale, prosile. Floretta je skočila k vitezu, Julija pa k markizu.

Nastopil je trenutek grozne negotovosti in strahu za ubogo Henrico, ki je mislila, da je znova v rokah brezvestnega razuzdanca.

Prestrašeno dekle je sklenilo roke, prosič boga, naj ji pomaga in ohrani njenega plemenitega zaščitnika, ki naj bi se boril, da poskusi rešiti njo.

— Bože moj!... Usmili se naju!...

Varuj naju! Je šepetala vsa iz sebe.

Markiz de Presles se je končno iztrgal iz rok svojih prijateljev, ki so hoteli dvoboj preprečiti.

Drhteč od jeze je zaklical svojim prijateljem, da mora to žalitev oprati kri. Iztrgal se je prijateljem iz rok, potegnil meč iz nožnice in stopil izvijajoče pred viteza.

Nasprotnika sta se hladno premerila, potem sta pa prekrizala meče in dvoboj se je pričel.

Napetost je bila takoj velika, da se nihče niti ganil ni. Henrika se je komaj držala pokonci, od strahu se je vsa tresla.

Ker sta bila markiz in vitez enako močna, so ostali prvi napadi brez uspeha. Prenehala sta za hip borbo, ki se je pa takoj znova začela še z večjim srdom in bojevitostjo na obeh straneh.

Oba nasprotnika sta srdito napadala. Jeklo se je bliskalo v svetu luči.

Markiz je kazal utrujenosti, čeprav je Roger že opetovano poskusil prisiliti ga k umiku.

Kar se je markiz de Presles stresel. Začel se je pretresljiv krik.

Meč viteza de Vaudreya je bil prebodel markizu prsa skozi v skozni. Prišlo je s tla Maillu in d'Estrees. Prestregla sta prijatelja, da ni padel.

Markiz de Presles je žalostno odprl oči, kakor bi iskal v družbi nekoga, ki bi mu mogel pomagati.

Morda si je hotel v trenutku smrtne boja izprostiti odpuščanje za zločin, ki ga je plačal z življenjem...

Hotel je govoriti, toda njegova glava je omahnila na d'Estreesovo ramo.

Iz ust mu je pritekala kri... Markiz de Presles je bil mrtev.

— — — — —

Rešen svojega nasprotnika je skočil vitez de Vaudrey k Henriki. Prijel jo je za roko in ji pomagal vstati.

In vodeč jo skozi špalir prestrašenih gostov in osuplih služabnikov ji je dejal mirno:

— Pojdite, gospodična... Zdaj ste prosti...

— — — — —

Brlog stare Frochardke je bil skrit v eni izmed napol porušenihi Lourcineske ulice, če se sploh more imenovati ulica nekaj siromašnih bajt, raztresenih po bregu rečice Bievre.

Pozimi je prinašalo smrdljivo močvirje v ozke ulice vodo iz narasle rečice in luže so stale tam vse leto.

In v tem zbirališču nalezljivih bolezni si je bila izbrala Frochardka svoj brlog, kjer je bila zavarovana pred radovednostjo pohojce.

Stara čarovnica si niti najmanj ni želela, da bi se kdo vmešaval v njene družinske razmere, odkar je bil poglavar rodbine Frochard na trgu Greve plačal svoj dolg pravici.

Ze dolga leta je stanovala vdova po obglavljenem v tem predmestju, kamor se je zatekla polagoma cela armada sumljivih beračev, bežečih pred policijo.

Lourcineska ulica je bila ena onih redkih ulic tega okraja, ob kateri je stalo toliko bajt, da je imela vsaj svojo točno začrtano smer.

Frochardkino bajto bi bilo treba že davno podreti. Stene so se komaj še držale pokonci, ker jih je bil zob časa že močno ogloidal, streha je bila že na mnogih krajih preluknjana.

Odmev ugrabitve Lindberghovega sinčka

Pustolovec Gaston Means, ki je igral v Lindberghovi nesreči vlogo sleparja, obsojen na 15 let

Zloglasni ameriški pustolovec Gaston Means je bil zaradi svoje sumljive vloge pri iskanju ugrabljenega Lindberghovega sinčka obsojen v drugi instanci na 15 let ječe. S tem je bil izločen iz poštene družbe mož, ki je igral pomembnejšo vlogo v nešteti procesih in ki lahko o sebi ponosno trdi, da je bil obtožen že vsakega zločina pod soncem, seveda tudi umora. V Lindberghovem primeru se mu je posrečilo iztisniti iz nesreče in velikodušnosti 106.000 dolarjev.

Meansa je poklicala k sebi žena izdajateljica časnika Mc. Leana in ga vprašala, ali bi mogel s pomočjo svojih pajdašev najti Lindberghovega otroka. Sin Mc. Leanova je bil sam nekoč v nevarnosti, da bi ga ugrabili, in pozneje se je smrtno ponesrečil. Zato se je materi Lindbergh še posebno smilil. Means ji je obljubil, da bo Lindberghovega sinčka našel, toda zahteval je 50.000 dolarjev za nagrado svojim pajdašem, 50.000 pa zase. Denar je dobil, potem je pa začel igrati komedijo. Kot v detektivskem romanu je označil vse v Lindberghovem primeru udeležene osebe s številkami; sam si je nadel številko 27, Mc. Leanovi je dal številko 11. Te številke so igrale pozneje v procesu proti njemu vlogo.

Mac Leanovo je vodil Means križem krazem po Ameriki in ji neprestano zatrdjeval, da bo Lindberghov sinček najden živ in zdrav. V El Paso je izval ob nje še 6000 dolarjev. Končno mu je pa nehala zaupati in je zahtevala denar nazaj. Tedaj je Means izjavil, da je naložil denar v Concordu v Južni Karolini in da ga hoče osebno dvigniti. Dolgo se ni oglašil in ko je pozneje

Mac Leanova znova zahtevala svoj denar nazaj, se je delal presenečenega. Dejal je, da se je v Concordu pojavil skrivnostni mož, ki je navedel številko 11 tako, da je Means mislil, da ga pošilja ona, pa mu je denar izplačal. Ta pravljica je bila pa tako prozorna, da so oblasti Meansa končno aretirale. Že v prvi instanci je bil obsojen na 15 let, pa se je pritožil, toda druga instanca je obsodbo potrdila.

V svojem burnem življenju je bil Means med drugim tudi detektiv in je spadal k osebnim straži predsednika Hardinga. Takrat je imel seveda najboljše stike in je služil lepe denarce s prodajanjem potrdil, ki so jih rabili prodajalci alkoholnih pijač. Mnogi procesi proti njemu so ostali brezuspešni, končno so ga pa le obsodili na dve leti in v ječi je pisal zloglasno knjigo »Čudna smrt predsednika Hardinga«. O sebi trdi v knjigi, da je bil pred vojno nemški vojak. Pred 15 leti je bil obtožen umora neke Kingove. Sodnike je pa znal prepričati, da se je žena sama ustrelila po nesreči. Zaradi pomanjkanja dokazov je bil oproščen in je takoj tožil neko banko, zahtevajoč 3 milijone dolarjev odškodnine, ker je bil deloma po njeni krivdi obtožen umora. Pozneje je tožil Pullmannovo družbo in zahteval odškodnino zato, ker se je neke noči vozil z vlakom, pa se je zgornja postelja v spalnem vagonu odtrgala in je bil Means lažje ranjen. Čeprav je bilo jasno, da se je mož sam poškodoval, mu je morala družba odškodnino plačati. Nekoč se je zagovarjal pred sodiščem, ker je bil ugrabljen iz samostanske šole mlado gojenko.

3000 kg težka mati

V znanem cirkusu Kludsky, ki se mudi zdaj v Aradu, so imeli oni dan razburljiv dogodek. Ko sta prišla brata Kludsky predzadnjo nedeljo iz cerkve, jima je prihitelo naproti več razburjenih služabnikov, ki so hoteli pripovedovati, da bo indijska slonica zdaj zdaj porodila. In takoj po porodu se je vnel grozen boj bratov Kludsky s 3000 kg težko materjo, ki je v porodnih bolečinah pretrgala debele vrvi in se vrgla na mladiča, hoteč ga potepati. Z močnim železnim kavljem so jo morali spraviti na tla in zvezati, mladiča pa brž odnesti. Slončič je ljubka žival, ki je pa tehtala takoj po porodu 56 kg. Na dan popije 15 litrov mleka, visok je pa 78 cm. Cirkus Kludsky ima še dve breji slonici, ena je že v 20. mesecu. druga pa v 12.

Veseli dogodek v cirkusu Kludsky je izredno zanimiv že iz naravoslovnega vidika, kajti iz literature so znani samo trije točno dognani primeri rojstva slona v evropskem ujetištvu. Prvi primer je bil Schönbrunn leta 1906, kjer so imeli veliko srečo, kajti slonica je sama skrbela za mladiča in ni pustila, da bi se kdorkoli vmešaval v njene materinske skrbi, sama je mladiča navajala tudi k sesanju. V Londonu se je leta 1902 sicer rodil slončič, toda mrtev, pa tudi v berlinskem živalskem vrtu je prišel na svet 126 kg težki slončič, ki je pa tudi poginil, ker mati ni znala ravnati z njim. Leta 1907 se je rodil slončič v živalskem vrtu v Kodanju in tega so srečno spravili na noge.

Zanimivo je, da slonice ne nosijo enako dolgo. Tako je bila v Buenos Airesu slonica breja 22 mesecev, v Berlinu pa 20 mesecev in 19 dni. Slon doraste z 20 leti. slonica pa s 16. Če

pomislimo, da rodi samo enega mladiča v 4-5 letih, vidimo, da bi bili vsaj indijski sloni že davno zginiti, če bi ne bili zaščiteni.

Hitro in lahko vdovec

V nekem madžarskem mestu se je pripetilo, da je postal neki obrtnik lahko in hitro vdovec. Ženo že več let nista živela skupaj. Te dni se je izprehajala žena po domačem pokopališču, kjer je naenkrat zagledala v svoje presenečenje križ, na njem pa lastno ime in datum svojega rojstva. Nenadno odkrije, da je že več mesecev mrtva in da spi večno spanje na domačem pokopališču. Jo je seveda močno presenetilo. Takoj je odšla na državni matični urad, da bi se prepričala, kako je nastala ta neljuba pomota. Tam so ji pa povedali, da ne spada več med žive, češ, da si je že pred meseci končala življenje in da jo je globoko žaljajoči mož po vseh pravihli pokopal.

Presenečena žena se je takoj obrnila na policijo, ki je njenega moža zaslišala. Mož je priznal, da si je bil poiskal po ženinem odhodu drugo družico, ki je z njo živel v skupnem gospodinjstvu. Njegova družica se je pa pred meseci obesila in mož jo je dal pokopati pod imenom svoje zakonske žene, ki je o nji vedel, da še živi. Seveda se bo moral zagovarjati pred sodiščem, ker je hotel tako lahko in hitro postati vdovec, kar pa ne gre.

Najpridnejši.

Oče hoče nagraditi najpridnejšega otroka in pravi: Povejte mi zdaj, kdo je bil zadnjih 14 dni najpridnejši in najskromnejši, kdo je najraje ubogal in delal samo to, kar je zapovedala mamica. Mihec po kratkem razmišljanju: Izmed vseh nas si bil najpridnejši ti, očka.

Zakaj so Lenina mumificirali

Na Rdečem trgu pred Kremliom v Moskvi stoji Leninov mavzolej z balzamiranim Leninovim truplom, ki je največja svetinja ruskih komunistov. Leninovo truplo se je pa začelo zadnje čase razkrajati in zdaj si sovjetska vlada beli glavo, kako bi proces razpadanja ustavila. V ta namen bodo mobilizirani najboljši ruski zdravniki in kemiki, ki bodo morali dognati, kje tiči vzrok, odnosno napaka v balzimiranju.

Zakaj je bil Lenin mumificiran? Na to vprašanje je odgovoril nedavno Trocki sodelavnik ameriške revije »Liberty«. Proti temu, da bi Leninovo truplo mumificirali in položili v stekleno krsto, je dejal Trocki, sva bila jaz in Lenina vdova Krupskaja, bil bi pa tudi Lenin sam. Krupski ni bilo po volji, da hočejo izpremeniti Lenina v faraona. Ugovarjala je, da bo z mumificiranjem Leninovega trupla poglabljen verski čut ruskega ljudstva. Tedaj je pa izjavil Krasin: »Ljudstvo, ki je doslej verovalo, da lahko dela čudeže samo bog, se bo zdaj prepričalo, da zna go delati čudeže tudi bojevnik brezboštva.« Krasinove besede so postale povelje, ki je moralo biti izpolnjeno.

S Ponikev

— Upravo državnih cest naprošamo, da izvrši dodatna dela pri novem mostu čez Temenico na Ponikvah, ker obljube same del ne bodo izvršile. Napraviti je treba najmanj tri perilnice na desnem bregu nad mostom pri stopnicah; na koncu mostu napraviti stopnice za dostop na pešpot proti Sv. Mariji; zasuti staro strugo in zavarovati vnožja brežin s piloti. Ker se ta dela od strani uprave državnih cest morajo izvršiti glasom pravomočne odločbe, prosimo, da se to izvrši čim prej in da se s tem ne odlašja, ker prej ali slej se to mora izvršiti, z zavlačevanjem pa trpe prizadeleči škodo — kar menda ni v interesu uprave državnih cest.

Iz Celja

— c Zbornica za TOI v Ljubljani bo imela svoj prihodnji uradni dan za Celje in okolico v torek 2. maja od 8. do 12. dopoldne v posvetovalnici Združenja trgovcev za mesto Celje v Razagovi ulici.

— c Krajevna organizacija JRKD za Celje-okolico priredi v sredo 26. t. m. v gostilni g. Hrastrnika (prej Lovrača) na Zgornji Hudičji poučno predavanje o sv. njereji. Predaval bo sreski veterinarski referent g. M. Štrbar iz Celja.

— c Šahovski turnir. V sredo 26. t. m. ob 20. se bo pričel v kavarni »Evropie« brzoturnir Celjskega šahovskega kluba za prvenstvo Celja.

— c Lutkovno veseloligro »Gäspereček — dvorni zdravnik« bo uprizaril skavtski lutkovni orod v soboto 29. t. m. ob 16. uri v Zdravstvenem domu.

Radioprogram

Sreda, 26. aprila.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 17.30: Otroški kotiček; 18: Plošče (angl. glasba); 18.30: Plošče; 19: Ruščina (prof. dr. Preobraženski); 19.30: Literarna ura: Krylov: Basni v prevodu B. Udoviča (Bratina, član Nar. gledališča); 20: Pevska solistična ura, poje g. Deržaj, gdč. Vida Rudolf in gdč. Kristan; 21: Salonski kvintet; 22: Čas, poročila, plošče; 22.30: Napoved programa za naslednji dan.

Četrtek, 27. aprila.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 17.30: Salonski kvintet; 18.30: Italijanska (prof. Leben); 19: Korist rastlinstva: Naše stročnice v obče profesor Pengovi; 19.30: Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj); 20: Koncert orkestralnega društva Glasbene Matice v Ljubljani; 22: Čas, poročila, plošče; 22.30: Napoved programa za naslednji dan.

Srečke za II. razred

DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE SO DOSPELE!

Čas za obnovev srečk je do 7. maja. Srečke, ki do tega dne ne bodo obnovljene oziroma od dosedanjih lastnikov prevzete, bomo prodali novim igralcem. Prodaja neprevzetih srečk se bo vršila 7., 8. in 9. maja, na kar opozarjamo zanimance.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Večja množina makulturnega papirja

naprodaj po zelo ugodni ceni

Naslov pove uprava Slovenskega Naroda

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znakom se ne odgovarja. Najmanjši oglas Din 5.—

KUPIM

VODNO TURBINO kupim. Ponudbe s ceno poslati na: Pemič, Slov. Bistrica. 2010

KUPIM MODELE za izdelovanje cementnih cev. Reklinar, Litija št. 87. 2007

PRODAM

IZ KONKURZNE MASE Henrika Böhmervvalda, trgovca v Ljubljani, se prodaja en bloc ofertalnihi potom vsa zaloga blaga (pleteline, modno blago itd.). Obenem se prodajo tudi ofertalnihi potom brez vsakega jamstva tudi vse v ta konkurz spadajoče terjatve. — Pisane ponudbe je do 5. maja 1953 vložiti pri stečajnem upravitelju dr. Janku Brejcu, odvetniku v Ljubljani, Kralja Petra trg št. 3, kjer je dobiti tudi vsa pojasnila. 2024

MOTORNO KOLO

s priklopo prodam za 10.000 Din. — Kozelj, Jurkloster. 2021

SLADKO SENO prodaja na drobno in debelo — Lottepeich, Rimske toplice. 2011

SLAMOREZNICO prodaja Kramžar, št. Vid nad Ljubljano. 2009

GLASPA

IZPOSODAMO plošče, gramofone, radio-aparate. »SLAGER«, Aleksandrova c. 4 (prehod »Viktoria« palače)

RAZNO

RAZGLEDNICE pokrajinske v bromsrebru, imitacija z bleskom, prvovrsten domač izdelek nudi Jugobrom, Zagreb, Kraljice Marije ul. 28.

SPALNICE

Masivne politirane Din 5000.— šperane » 3200.— pleskane, kompletne s psiho in ogledalom » 2000.— V zalogi imam vsakovrstne moderne spalnice in kuhinjske opreme po najnižjih cenah. Sprejemam naročila.

M. ANDLOVIC, strojno mizarstvo Ljubljana, Komenskega ul. 34. 24/L

Tudi gospodje imajo za spomlad

svoje želje. Nov površnik in novo obleko. Staroznana trdka.

R. MIKLAUC, LJUBLJANA, poleg škofije, vas najboljše postreže s kamgarnom, ševstvom, sportnim suknom in drugimi tkaninami za vaš okus.

Modna konfekcija

Najboljši nakup A. PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14. 11/T

STROJEPISNI POUK

Večerni tečaj za začetnike in izveščance. Vpisovanje vsak dan. Učne ure od 6. ure dalje. Solina nizka. — Christofor učni zavod, Ljubljana, Domo-branska c. 15. 587

SLUŽBE

TRGOVSKI POMOČNIK išče nameščenje. — Belina, Mostar, Drljevića ulica 2. 2020

POTNIK išče zastopstvo. Ponudbe: R. P., Zagreb, Ulica kraljice Marije št. 28, prizemno. 2019

MLINARJA in vajenca išče Rus, Grosuplje. 2018

STANOVANJA

250.— DIN MESEČNO dvosobno stanovanje s pritliklami in vrtom. — Naslov v upravi »Slov. Narod«. 1996

DVOSOBNO STANOVANJE

oddam za 325 Din v Stožicah št. 133. Vprašati pri Ramovžu. 2006